

GLASNIK

DELOVNE SKUPNOSTI ■ INDUSTRIJSKEGA MONTAŽNEGA PODJETJA ■ LJUBLJANA

1. DECEMBER 1972

LETO VI

ŠTEVILKA 8

Srebrni jubilej IMP

Strinjati se moramo, da 25-letnica našega podjetja ni minila neopazno. Poleg splošnejših izraznih oblik praznovanja te obletnice, ki so jih bili deležni več ali manj vsi člani delovnega kolektiva (čestitka, poslovno poročilo, značka in manjši denarni znesek), pa so bile v ospredju proslave te 25-letnice tri prireditve, o katerih velja spregovoriti nekaj več.

Na tem mestu se bomo omejili na krajši opis dogodkov na obeh, bolj uradnih oblikah proslave, in sicer na sprejemu poslovnih prijateljev v prostorih hotela „Union“ v Ljubljani 8. novembra in na slavnostni seji centralnega delavskega sveta, ki je bila 10. novembra v Festivalni dvorani.

Sprejema poslovnih prijateljev v prostorih ljubljanskega hotela „Union“ se je udeležilo nekaj več kot 140 povabljenih, katerim se je pridružilo tudi nekaj več kot 40 članov našega kolektiva, in sicer tistih, ki se pri svojem vsakodnevnem delu srečujejo, navezujejo in utrjujejo stike s poslovnimi prijatelji. Na tem sprejemu, ki so ga s svojim nastopom popestrili člani Koroškega akademskega okteta, je imel glavni direktor našega podjetja govor, ki so ga dobro dopolnjevali postavljeni panoji s fotografijami o uspehilih montažah in diagrami s številčnimi prikazi. Skrajšan tekst tega govora glavnega direktorja objavljamo na drugem mestu.

(Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. str.)

Sejo sta s svojim programom uradno zaključila Slovenski oktet in igralec Miro Veber.

Dva dni kasneje je imelo več kot sto članov naših osrednjih samoupravnih organov in predstavnikov neposrednih proizvajalcev čast, da so na slovesni seji CDS v Festivalni dvorani lahko pozdravili v svoji sredi tovariše Ivana Mačka – člana Sveta federacije, Toneta Boleta – predsednika Gospodarskega zbora skupščine SRS, Janeza Tršana – predsednika republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev SRS, Petra Toša – člana CK ZKS, ing. Ivana Zupana – člana IS SRS, Miha Košaka – predsednika Mestne skupščine Ljubljana, Rudijaregarja – predsednika mestnega sveta Zveze sindikatov Ljubljana, Karla Kušarja – predsednika občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad, Ivana Ahlina – predsednika občinske skupščine Grosuplje, Bojana Zavašnika – sekretarja občinskega komiteja ZKS Ljubljana-Bežigrad in tov. Bratino – organizacijskega sekretarja mestnega komiteja ZKS Ljubljana.

Po uvodni pesmi Slovenskega okteta je spregovoril Anton Pančur, predsednik CDS podjetja, katerega govor objavljamo v neskrajšani obliki na drugem mestu. Po končanem govoru je v imenu neposrednih proizvajalcev spregovoril Jure Flajnik, ki je ob pozivu vsem zaposlenim v IMP k nadaljnjim naporom, predlagal tudi tekstualno vsebino pozdravnih brzojavk predsedniku republike tov. Titu in CK ZKS. Tekst obeh pozdravnih brzojavk objavljamo v nadaljevanju.

Sledila je podelitev častnih diplom 8 članom kolektiva, ki delajo v podjetju že več kot 25 let.

Po podelitvi diplom sta vse navzoče člane in preko njih ves naš kolektiv pozdravila Miha Košak in Janez Tršan, ki sta izrekla priznanje doseženim uspehom našega podjetja in navrgla nekaj misli o oblikah prihodnjega dela.

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP – Industrijskega montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 3200 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Anton Gruden, Aleksander Herman, dr.

PODATKI POSLOVANJA ZA 10 MESECEV NAPOVEDUJEJO:

Uspešen zaključek jubilejnega leta

Ko se ob 25-letnici obstoja podjetja spominjamo uspehov, doseženih v preteklih letih, se samo po sebi poraja vprašanje: kako pa bomo izpolnili letošnje planirane obveznosti?

Na osnovi doslej znanih podatkov lahko z gotovostjo trdimo, da bo jubilejno leto tudi po doseženem poslovnem uspehu izjemno, kar zagotavljajo že podatki po 9-mesečnem periodičnem obračunu, s katerimi so bili podrobno seznanjeni vsi organi upravljanja, zato jih na tem mestu ne bi več ponavljali, pač pa bi bralcem Glasnika posredovali nekaj bistvenih podatkov o izvršenem delu za preteklih 10 mesecev.

Značilno za letošnje leto je dejstvo, da manjka do izvršitve planirane letne realizacije celotnega podjetja konec oktobra le še desetinka odstotka (!), saj znaša dosežena vrednost montažnih storitev in proizvodnje 450.179.140 din, planirana za vse leto pa 450.585.000 din. Pregled dosežene realizacije pokaže, da so posamezni obrati dosegli letni plan v odstotkih takole:

– CKV Ljubljana	111,1
– CKV Maribor	114,3
– CKV Koper	90,6
– Elektromontaža	105,5
– TEN	66,8
– Tovarna Trata	95,7
– Livarna Iv. Gorica	97,8
– Projektno biro	114,4
– Avtopark	75,5
– PRS	81,7
– Zastopstvo Alfa-Laval	76,0

Za izvršitev planirane letne vrednosti bruto realizacije je bila po planu predvidena zaposlitev 2737 delavcev, ki naj bi opravili 5.478.370 učinkovitih delovnih ur. Za doseženo 10-mesečno reali-

zacija pa je bilo dejansko poprečno zaposleno 2730 delavcev, ki so izvršili skupno 4.549.115 ur ali 83,04 % letnega plana. Če upoštevamo navedene podatke, lahko ugotovimo, da so bila planirana predvidevanja o izvrše-

kanje nekaterih vrst reprodukcijskega materiala montažnih delov iz uvoza. Ta trditev je osnovana na podlagi zaloga v nedovršeni proizvodnji in polizdelkov, saj so se te bistveno povečale v preteklih 10 mesecih. Do fi-

ključno večji produktivnosti dela, temveč delno tudi povečanju cen, ki izvirajo izključno od občutnih podražitev materiala in storitev drugih podjetij v teku leta.

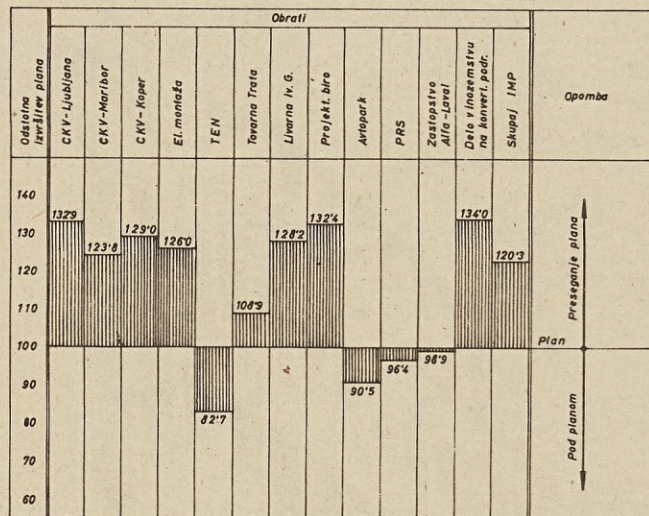
Uspešen zaključek letošnjega leta je že zagotovljen, postavlja pa se vprašanje, kakšne so perspektive za bodoče, zato je posebno pomembna zasedenost razpoložljivih kapacitet z delom, kar se odraža v izpolnjevanju plana prodaje. Za bližnjo prihodnost za sedaj ni bojazni, da bi podjetju primanjkovalo dela, kar potrjuje podatek, da je bil letni plan prodaje že konec oktobra presežen za 15,5 % oz. za 59.585 tisoč din. Predvideno letošnjo prodajo so presegli vsi obrati, le TEN manjka 6,4 % letnega plana. Vrednost letos sklenjenih pogodb znaša 44.079 tisoč din, iz leta 1971 pa je bilo preneseno v izvršitev za 166.884 tisoč din dela, tako da znašajo skupne pogodbene obveznosti 610.963 tisoč din. Vrednost izvršenega dela v preteklih 10 mesecih (brez del v inozemstvu) znaša 407.907 tisoč din, razlika 203.056 tisoč din pa je torej pogodbena obveznost podjetja v naslednjem obdobju. Navedeni podatek pove, da ima podjetje zagotovljeno delo za približno 4 mesece vnapij, in sicer:

– montažni obrati za 6 mesecev
– proizvodni obrati pa za 3 mesece

Dosežena prodaja v preteklih 10 mesecih, izkazana po vrednosti, pa še ni zadostno jamstvo za 100 % zasedenost fizičnih kapacitet obratov, zato je potrebno tudi v bodoče stremeti za intenzivnim pridobivanjem montažnih del in prodajo naših proizvodov takim naročnikom, ki so sposobni sproti poravnati izstavljenе situacije oz. račune, pa čeprav z vkalkulirano nižjo stopnjo dobička.

ALEKSANDER REMEC

GRAFIČNI PRIKAZ DOSEŽENE REALIZACIJE V 10 MESECIH 1972 PO OBRATIH

vanju realizacije glede na porabljeni delovni čas presežena za 20,32 %, kar je prav gotovo izjemen uspeh.

Doseženi rezultati, ocenjeni po navedenem kriteriju, so ugodni za večino obratov, z izjemo TEN, avtoparka, PRS in Zastopstva Alfa-Laval, vendar je udeležba realizacije teh obratov v skupni realizaciji le 10,5-odstotna, zato nedosežena planska naloga teh obratov nima bistvenega vpliva na dosežek celotnega podjetja. Iz objavljenega grafičnega pregleda se vidi, kako je bila v odstotkih izpolnjena 10-mesečna planirana realizacija po posameznih obratih.

Razlogov, da planska naloga v TEN ni bila dosežena, je več, vendar se kot najpomembnejši pokaže pomanj-

nalizacije izdelkov pa manjka le nekaj montažnih delov iz uvoza, kar predstavlja največkrat samo 5 do 10 % prodajne cene izdelka. Zaradi takšnih razmer bo skušala tovarna pospešiti dobavo manjkajočega materiala in s tem doseči čim večjo realizacijo v zadnjih dveh mesecih. Enotne skupnih služb, to je avtopark, PRS in zastopstvo, pa bodo izkazani primanjkljaj realizacije zagotovo nadoknadile do konca leta.

Vrednost dosežene letošnje 10-mesečne realizacije, primerjane z istim obdobjem preteklega leta, pa je za celotno podjetje večja za 24,8 % pri istočasnem povečanju števila zaposlenih samo za 9,3 odstotka. Razumljivo je, da ne gre letošnjega uspeha pripisati iz-

Gabrijel Kržič, Valentin Mendičev, inž. Janez Mihelčič, inž. Jože Naglič, inž. Adolf Potokar, Aleksander Remec, Edvin Stepančič (urednik), inž. Dušan Udovič, inž. Stane Završnik, Slavko Žagar. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

Govor predsednika CDS na slovesni seji dne 10. novembra 1972

Ob današnji slovesnosti, ko proslavljamo 25-letnico obstoja in delovanja Industrijskega montažnega podjetja, je prav, da spregovorimo nekaj besed o najpomembnejših mejnikih v 25-letnem obdobju ter o glavnih zakonitostih, po katerih se je razvijalo in raslo naše podjetje.

Te mejnike in zakonitosti bomo glede na številne spremembe v našem preteklem družbenem in gospodarskem življenju najlaže spoznali preko zgodovinsko oblikovno opisanih teženj našega podjetja kot ene izmed gospodarskih celic samoupravnega socialističnega gospodarstva.

Pod pojmom gospodarski smoter poslovanja razumemo prizadevanje podjetja v treh smereh:

- v obnavljanju sredstev, potrebnih pri poslovanju;
- v proizvodnji proizvodov in opravljanju storitev za zadovoljevanje družbenih potreb in
- v doseganju primernega finančnega izida.

Upamo si trditi, da se v preteklem poslovanju posameznih, tedaj še neintegriраниh delov našega podjetja, zrcalijo tri trije smotri prav v tem, za socialistično družbo tako zaželenem zaporedju. Napor prvih članov naše takrat maloštevilne delovne skupnosti je bil v okolju porušene domovine zato logično namenjen predvsem smotni obnovi in zbiranju treh izmed štirih prvin poslovnega procesa, in sicer: zbiranju strokovne delovne sile, nabavi in še zlasti obnovi maloštevilnih delovnih sredstev ter vključevanju v takrat nikdar potešeno mrežo končnih porabnikov planskega porazdeljevanja delovnih predmetov.

Prav strokovni kader kot nosilec poslovnega procesa v podjetju je kljub skromnim izkušnjam in znanju, a zato poln delovnega poleta in zanosna, tako tipičnega za delovne ljudi naše povojne obnove, uspel uresničiti prvega izmed treh gospodarskih smotrov, ki ga včasih vpo-

Gostje na svečani seji centralnega delavskega sveta

slovnem svetu na kratko imenujemo preživetje podjetja. Disciplina teh pionirjev ustvarjanja današnjega Industrijskega montažnega podjetja, tista disciplina pri izpolnjevanju delovnih nalog, ki nam je lahko še danes za vzgled, delavsko tovarštvo in pa občutek dolžnosti do družbe pa sta dala tem našim nekdanjim in sedanjim delavcem — oba kolektiva, torej Toplovod in Elektrosignal, sta na primer konec leta 1950 štela 380 zaposlenih — tisto moč, ki je omogočila tudi ustrezno zadovoljevanje družbenih potreb po takrat predvsem montažnih storitvah.

Zato mi je v prijetno dolžnost, da na današnji slavnosti pozdravim in izrečem priznanje sodelavcem, ki so v našem kolektivu neprekinjeno 25 let, so torej naši petindvajsetletniki:

Marjan Košir, šef montaže
Anton Primc, šef montaže
Bronislav Remic, šef montaže

Stanislav Smerajc, vodilni monter

Alojz Štraus, šef montaže

Janez Vovk, vodilni monter

Alojz Zadnikar, vodilni monter

Tinca Zevnik, vodja glavne knjige

Pogoji dela, v katerih sta delala oba delovna kolektiva, in rezultati dela, ki sta jih dosegla, sta temna in svetla plat naših spominov na spopade s planskimi zadolžitvami, iz katerih pa smo vedno izšli kot zmagovalci. Napake, ki smo jih delali tako zaradi neznanja, pa tudi zaradi velikih hotenj, so seveda vplivale, da se vsaj nekaj prvih let tretji izmed gospodarskih smotrov podjetja ni uresničeval z zaželeno hitrostjo.

Novo vzpodbudo prizadevanjem v tej smeri sta pomenila izvolitev in delo prvih delavskih svetov, torej dejstvo, ki je pomenilo uresničenje stoletnih prizadevanj svetovnega proletariata. Prav za začetek delovanja prvih delavskih svetov lahko tako v Toplovodu kot Elektrosignalu opazimo pojav, ki je pomenil zanikanje teorij o nujnosti nasprotij med de-

lavskim razredom, opredeljenem v nekdanjem ožjem smislu, ter inteligenco. Oba kolektiva sta namreč prav na pobudo organov upravljanja in ravnanja začela s sistematičnim pridobivanjem visoko, višje in srednjestrokovnih kadrov.

Ta skrb obeh delovnih kolektivov za strokovni kader na eni, ter odrekanje osebnim dohodkom v korist investicijskih vlaganj na drugi strani, sta tisti nikdar pozabni lastnosti odločujočih posameznikov v delavskih svetih in ravnateljstvu podjetja, ki se jima moramo danes zahvaliti za to, kar imamo. Nadaljevanje tradicije podobnih pozitivnih lastnosti lahko po letu 1955 najdemo v tesnem sodelovanju strokovnjakov s samoupravljalci, ki je rodilo dvojne sadove. V tem času namreč beležimo odločitve delavcev montažnih podjetij o večjih vlaganjih v delovna sredstva današnjih proizvodnih obratov, torej odločitve, s katero je bila ponovno potrjena samoupravna zrelost obeh delovnih skupnosti. Razvita sa-

moupravna zavest je ob tem usmerjala delo ustreznih strokovnjakov tudi v iskanju novih oblik delitve po delu, ki naj bi delitev dohodka čim bolj približale njegovim ustvarjalcem. Ti začetki, izraženi v časovnih in količinskih normah ter v sistematičnem obračunu po delovnih nalogah kot stroškovnih nosilcih, so nudili tisto nujno osnovo za kasnejše večje korake v tej smeri.

Taka prizadevanja obeh delovnih kolektivov so morala nujno voditi spet v novo kakovost pojmovanja gospodarjenja, še zlasti ker so na potrebo po tem opozarjale tudi težave ob nihanju v konjunkturinem ciklu narodnega gospodarstva, na primer leta 1962. Od pravičnega dojemanja gospodarske stvarnosti do odločitve obeh delavskih svetov o združitvi bivših podjetij Toplovod in Elektrosignal v eno podjetje pod imenom Industrijsko montažno podjetje pa seveda ni bilo daleč.

Če danes ocenjujemo to združitve, izvedeno 1. aprila (Nadaljevanje na 4. str.)

Govor predsednika CDS

(Nadaljevanje s 3. str.)

1963, se nam ob nedvomni pozitivni ekonomski oceni te združitive vendarle zdi pomembno poudariti njen pomen za nadaljnji pospešen razvoj samoupravnih odnosov v podjetju, in sicer tistih samoupravnih odnosov, ki niso izzveneli v geslih, ampak so našli svojo potrditev v resnični decentralizaciji upravljanja in ravnanja. V sodelovanju večjega števila delavcev v organih delavskega samoupravljanja ter seveda v obračunu in delitvi dohodka po teh decentraliziranih samoupravnih delovnih skupnostih, ki jim v podjetju populamo, kljub določeni opredelitvi nelogičnosti pravimo – obrati.

Prav pravilna ureditev samoupravnih odnosov, ki je bila seveda vzrok za njihovo uveljavitev, je omogočila podjetju, da je brez večjih pretresov, celo še močnejše, izšlo iz prvih let gospodarske reforme.

Ob urejenih samoupravnih odnosih se je delovni kolektiv v letih po 1965. letu lahko temeljiteje posvetil naporom za povečanje proizvodnosti, gospodarnosti, donosnosti in likvidnosti. Sredstva za doseg te ciljev so zajela širok razpon: od novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, s katerim se je razen časovne in količinske motivacije uvedla tudi motivacija posameznikov za druge gospodarske učinke, prek organizacijskega poslovanja, s katerim so se natančneje opredelili delokrog delovnih mest, pa do statuta podjetja, ki je ob organizacijskih spremembah uveljavljeni decentralizaciji funkcijskih procesov dal tudi potrebni pravni okvir.

Ti trije akti so seveda pospešili prizadevanje za uvajanje konkretnih izboljšav in usmeritev v organizacijskem in izvedbenem procesu, o katerih je vredno spregovoriti nekaj več besed.

Pri naštevanju teh izboljšav oz. usmeritev bomo ubrali zaporedje, ki temelji na dolžini trajanja vlaganj v posamezne naložbe s tem, da bomo najprej navedli naložbe najdaljšoročnejšega pomena, od teh pa bomo postopoma prehajali na naložbe kratkoročnejšega pomena.

Ne brez razloga in s ponosom navajamo ob tej priliki najprej naše dosežke pri naložbah v znanje zaposlenih, ki ga dobri poznavalci proizvajalnih sil dosledno postavljajo na prvo mesto. Kadrovanje kot dejanska oblika naložb v znanje zaposlenih in kot eno orodij ustvarjanja organizacije, je postalo v zadnjih nekaj letih tako običajen spremljevalec vseh drugih vlaganj v naložbe, da se ga včasih niti ne za-

Predsednik CDS Anton Pančur govori na seji CDS 10. novembra

vedamo. Težnje za izboljšanjem kadrovske strukture se uresničujejo tako s pomočjo pridobivanja novih kadrov kot z izobraževanjem že zaposlenih. Pri pridobivanju novih kadrov je poudarek predvsem na štipendiranju dijakov srednjih šol in študentov, saj trenutno v podjetju štipendiramo 26 dijakov (18 na TSS in 8 na ESS) ter 26 študentov (1 na pravni, 8 na ekonomski in VEKS ter 17 na tehničnih fakultetah), torej skupno 52 štipendistov.

Podjetje nudi tudi vsestransko podporo (plačilo šolnine, študijske dopuste) prizadevanjem že zaposlenih delavcev, med katerimi se jih trenutno izobražuje že preko 30.

Posledica takih gledanj na kadrovanje je solidna kadrovska struktura zaposlenih, med katerimi najdemo tudi dva magistra znanosti, preko 90 visokostrokovnih delavcev, ter okrog 1300 visokokvalificiranih in kvalificiranih delavcev, ki so si skoraj izključno pridobili kvalifikacije v okviru izobraževalnega procesa v našem podjetju.

Pomembna posledica dobre kadrovske politike in urejenega delovnega okolja je tudi velika stalnost zaposlenih, saj je doslej poslavilo 20-letnico dela v podjetju že 113 delavcev, desetletnico pa 905.

Še posebej je opazna majhna fluktuacija strokovnih in vodilnih delavcev, kar pomeni potrebno jamstvo za odgovornost pri sprejemanju odločitev, ki je v pogojih delavskega samoupravljanja tako zaželena. Ob tem lahko z zadovoljstvom omenimo, da opravlja dolžnost glavnega di-

rektorja podjetja ista oseba že 24 let.

Na drugem mestu moramo v skladu z zaporedjem omeniti še druga že uresničena prizadevanja za večjo kakovost organizacijskega procesa, med katere lahko štejemo:

- uvedba Geoga-sistema krmiljenja proizvodnje v proizvodnih organizacijskih enotah podjetja s prilagoditvijo nekaterih njenih elementov (šifracija, vsebina obrazcev) perspektivnim zahtevam na elektronskem sistemu temelječega proizvodnega informacijskega podsistema;

- izgrajevanje enotne metodologije, fizičnega in vrednostnega planiranja in analiza kot orodja prve in tretje faze organizacijskega procesa, upoštevajoč metodo obračuna poslovanja po neposrednih stroških ter uvajajoč take kazalnike uspešnosti gospodarjenja, ki napotujejo samostojne organizacije združenega dela, torej obrate, k doslednim prizadevanjem za dvig rentabilnosti;

- izgrajevanje zametkov podatkovne osnove oz. uveljavljanja faze hranjenja podatkov kot bistvenega elementa informacijskega sistema podjetja; ob tem naj omenimo že več uspešnih aplikacij posameznih področij poslovanja elektronske obdelave podatkov na elektronskih sistemih druge (Siemag-Data) in tretje (IBM 3) generacije;

- postavitve osnov za skupno nastopanje več organizacijskih enot samih ali v sodelovanju z drugimi podjetji pri inženiring poslih v smislu planiranja, izvedbe in kontrole dejavnosti, potrebnih za doseg nekega zažele-

nega rezultata v izgradnji zgradb, naprav itd.

Tem posegom v dolgoročne zasnovane organizacijskega procesa moramo postaviti ob bok vlaganja v naložbe, povezane z izvedbenim, torej proizvodnim in storitvenim procesom.

Pri teh vlaganjih se je dosledno upoštevala sprejeta politika enakomernega razvoja posameznih panog, saj je za to obdobje poleg naglega povečanja števila delavcev v montažnih obratih značilno naglo povečanje delavcev v proizvodnih obratih, kljub temu da so za opremljenost delovnih mest v proizvodnji potrebna neprimerno večja vlaganja sredstev. Tu je spet prišla do izraza trdna povezanost interesov delovnih ljudi v vseh obratih našega podjetja, saj je bila za realizacijo zastavljenih ciljev proizvodnih obratov – poleg naporov delovnih skupnosti obratov samih – odločilna nesebična pomoč montažnih obratov v obliki kreditov za osnovna in obratna sredstva.

Tako beležimo v tem obdobju izboljšanje opremljenosti delovnih mest monterjev z novimi standardnimi in specialnimi orodji, povečanje števila lažjih transportnih sredstev za prevoz materiala in orodja ter pridobitve novih skladiščnih prostorov v montažnih obratih.

Zaznavnejše korake smo seveda storili v proizvodnih obratih, kjer velja posebej omeniti uspešno izvedeno sanacijo livarne v Ivančni Gorici, bistveno povečanje proizvodnje in proizvodnosti v kovinski proizvodnji obrata Trata in izgradnjo novih proizvodnih prostorov za proizvodnjo klime naprav, v katerih danes be-

ležimo že lepe proizvodne rezultate. Za primer naj povejmo, da je letošnja septembrska proizvodnja klime naprav večja od letne proizvodnje v istih prostorih leta 1971.

V ozadju uspehov in neuspehov, s katerimi se srečuje naša proizvodnja, so tudi rezultati dela programsko razvojne službe, katere zadolžitev pa bo treba v prihodnje nekoliko razširiti.

S prvimi poskusi modernizacije se srečujemo tudi v izvedbeno-projektivnem biroju podjetja, katerega pa skupaj s še nekaterimi drugimi strokovnimi službami čakajo obsežne naloge v prihodnjem razdobju.

Spremljevalni dejavnik vlaganj v organizacijski in poslovni proces so seveda tudi vlaganja v osebni in skupni življenjski standard članov delovne skupnosti. Tako so v letih od 1965 dalje centralna in obratne komisije za družbeni standard in stanovanjske zadeve razdelile med zaposlene skupaj 36 milijonov kreditov za pridobitev novih stanovanjskih prostorov, v letu 1970 pa je podjetje poskrbelo tudi za rešitev stanovanjskega problema 20 zaposlenih, ki so jim bila kot socialno šibkim članom kolektiva dana na razpolago solidna najemniška stanovanja. V letu 1973 se bo akcija za reševanje takih stanovanjskih problemov še nadaljevala, za kar so že zbrana nekajmilijonska sredstva.

Pri vlaganjih v skupni življenjski standard smo prav v preteklih dveh letih zabeležili lep uspeh, saj smo v Fiesi in Velem Lošinj zgradili dva nova počitniška doma, v katerih je v letošnjem letu letovalo že preko 550 članov kolektiva.

na slovesni seji 10. XI. 1972

Razumljivo, da so ta vlaganja skupaj z vlaganji v četrto prvine poslovnega procesa, in sicer v licence, morala dati ustrezne gospodarske rezultate, o katerih velja spregovoriti kaj več.

Dosežene gospodarske uspehe si lahko v dobršni meri osvetlimo z ustreznimi finančnimi rezultati, ki jih je podjetje doseglo v doseganju poslovanju. Za prikaz uspešnosti pa ni nujno, da navajamo podatke po posameznih letih, saj se pozitivni rezultati zrcalijo v višini poslovnega sklada, ki znaša konec leta 1971 ca. 190.000.000 din in predstavlja 65,5 % vseh virov poslovnih sredstev. Če pa upoštevamo samo srednjeročne in dolgoročne vire poslovnih sredstev, znaša poslovni sklad ca. 98 % teh virov. Iz podatkov torej lahko spoznamo, da je bil razvoj podjetja financiran predvsem iz lastnih sredstev oziroma iz akumulacije, ki je bila ustvarjena v tem razdobju. Z doseženo akumulacijo je podjetje financiralo nove naložbe v osnovna sredstva v obliki gradbenih objektov kot tudi delovnih priprav v odvisnosti od značaja poslovnega procesa.

Dovolj zgodaj smo spoznali, da za normalno rast podjetja ni dovolj, da skrbi za povečanje naložb v osnovna sredstva, ki so financirana s srednjeročnimi in dolgoročnimi viri sredstev, ampak je za usodo podjetja, za njegov obstoj in razvoj potrebno, da so tudi obratna sredstva vsaj tisti del, ki predstavlja trajno angažiranost denarnih sredstev, financirana z dolgoročnimi viri sredstev.

Ko smo razporejali ostvarjeni dohodek po zaključnih računih, smo vsako leto namenili precejšnja sredstva doseženega dohodka za povečanje stalnih virov obratnih sredstev v obliki povečanja poslovnega sklada. Konec leta 1971 je znašal poslovni sklad, ki se uporablja za obratna sredstva, približno 95.000.000 din. Delovni kolektiv je kontinuirano skrbel za svojo likvidnost ob upoštevanju dejstva, da se lahko le s pravočasnimi plačili svojih obveznosti oskrbimo s potrebnimi prvinami poslovnega procesa. Zavedamo se, da je v pogojih socialističnega samoupravnega plansko-tržnega sistema plačilna sposobnost podjetja nujen pogoj za normalno uresničevanje planiranih nalog. Srečevali smo se sicer z določenimi težavami zlasti pri zbiranju denarnih sredstev za pravočasno izplačilo osebnih dohodkov: le gibljivi del osebnih dohodkov, izračunan na osnovi poslovne uspešnosti samostojnih organizacij združenega dela in podjetja kot celote, smo izplačevali z določenimi zakasnitvami, vendar po vnaprej določenem razporedu.

Skrb, ki smo jo posvečali strukturi finančnih sredstev, je bistveni razlog, da nas stabilizacijski ukrepi in ukrepi za odpravo nelikvidnosti niso našli ne pripravljenih. Naše podjetje že danes izpolnjuje vse zahteve glede financiranja obratnih sredstev s stalnimi in dolgoročnimi viri

sredstev, saj so poprečna obratna sredstva financirana 98 % z dolgoročnimi viri sredstev, današnja minimalna obveza pa znaša 55 %. Z dolgoročnimi viri sredstev, predvsem s poslovnim skladom, pa nimamo pokritih samo poprečnih zalog obratnih sredstev, ampak tudi dobršen del terjatev.

Iz strukture finančnih sredstev pa lahko povlečemo še neki bistven zaključek, in sicer, da sta bila rast in razvoj podjetja spremljana z velikimi napori delovnega kolektiva, marsikdaj tudi ob zavestnem samoodpovedovanju, zlasti v začetnem stadiju razvoja. Smemo uporno trditi, da smo ustvarili poslovne rezultate in zrasli na samorastniški način. Pozitivni rezultati poslovanja so bili v dobršni meri odvisni tudi od stabilnosti poslovanja in kontinuiranega razvoja v iskanju nove tehnologije in novih organizacijskih oblik. Uspehi, ki smo jih dosegli, nas niso uspavali, ampak so nam bili vedno nova vzpodbuda za vlaganje še večjih naporov za doseganje boljših uspehov.

Toda, ali bi lahko bili ti uspehi taki kot so, če ne bi pri tem skrbeli tudi za decentraliziran sistem upravljanja v podjetju?

Že leta 1964 smo se odločili za decentralizacijo razpolaganja s sredstvi tako enostavne kot tudi razširjene reprodukcije. Pred očmi smo imeli pomembno dejstvo, da lahko delavsko samoupravljanje zaživi le, če ima zadostno materialno osnovo, če delovni kolektiv decentralizirane organizacijske enote razpolaga tudi z rezultati svojega poslovanja, četudi del teh sredstev združuje na višjem nivoju.

Hitra rast podjetja in razvoj posameznih dejavnosti sta zahtevala smotno organizacijsko in samoupravno strukturo. Lahko ugotovimo, da so se v preteklih letih organizacijske oblike in samoupravna razmerja uspešno prilagajala takemu razvojnemu tempu ter hkrati ustvarjala optimalne pogoje za samoupravno odločanje. Že v letu 1964 je proces približevanja samoupravnih pristojnosti neposrednih proizvajalcev razvil že popolnoma določene oblike, ki se kažejo v vse večji samostojnosti posameznih enot podjetja.

Ta proces prenašanja pomembnih funkcij upravljanja in vodenja je že v letih pred sprejemom ustavnih dopolnil dosegel tako stopnjo, da so posamezni deli podjetja postali samostojne organizacije združenega dela. Najbolj značilno obeležje teh organizacij je prav v visoki stopnji samostojnosti pri odločanju o ustvarjanju dohodka in delitvi rezultatov dela. V tem obdobju so v naših obratih že obstajali bistveni formalni, predvsem pa dejanski elementi temeljnih organizacij združenega dela. Dohodek ostaja v pretežnem delu v razpolaganju tam, kjer je nastal, to je v samostojnih organizacijah združenega dela in le del dohodka se združuje na ravni podjetja v obliki skupnih skladov. Vendar pa tudi ta združeni del dohodka

ne ostaja odtujen neposrednim proizvajalcem, ampak se ponovno vrača v samostojne organizacije združenega dela glede na njihove trenutne potrebe v skladu z dolgoročnimi razvojnimi programi ter za razvoj novih dejavnosti.

Ustavne spremembe v preteklem letu nas v tem pogledu niso našle nepripravljene. Njihova uveljavitev v notranji organi-

zaciji podjetja in ustvarjanja novih razmerij v združenem delu ne pogojuje samo ustrezna določanja statutarna ureditev, ampak predvsem razvita samoupravljalška zavest in številna udeležba članov delovnega kolektiva v delu organov upravljanja in kolektivnih izvršilnih organov. V sedanjem mandatnem obdobju sodeluje v delu teh organov že nad 600 delavcev ali 20 % vseh

zaposlenih. Njihovo delo je kontinuirano, informiranost o ciljih in nalogah podjetja in posameznih organizacij združenega dela zelo dobra, hkrati pa tudi rezultat aktivnosti družbeno-političnih organizacij v podjetju.

V letošnjem letu potekajo intenzivne priprave za sprejem samoupravnega sporazuma in splošnih aktov v duhu ustavnih (Nadaljevanje na 6. str.)

POZDRAVNA BRZOJAVKA PREDSEDNIKU REPUBLIKE TITU

Dragi tovariš Tito

Naš 3200-članski delovni kolektiv praznuje danes 25-letnico dela v okviru novih socialističnih oblik upravljanja z družbeno imovino.

Tej dediščini in načelom delavskega samoupravljanja smo bili zvesti v vseh letih našega dela, saj se je v nas dodobra zakoreninila zavest o potrebi neprestane krepitve materialne osnove našega dela in nujnosti medsebojne pomoči z razporejanjem občasno prostih viškov denarnih sredstev posameznih samostojnih organizacij združenega dela za investicijske potrebe drugih organizacij v našem integriranem podjetju, v skladu s statutom podjetja.

Ob uspešnem sodelovanju strokovnjakov ter neposrednih proizvajalcev in družbeno-političnih organizacijah smo namreč že kmalu po integraciji, izvedeni leta 1963, odločno krenili na pot ustanavljanja ožjih delovnih skupnosti, ki pod imenom obrati že od leta 1965 samostojno ugotavljajo in delijo dohodek.

XXI. in XXII. ustavno dopolnilo sta samo še potrdili našo dosedanjo samoupravno prakso, hkrati pa sta nas vzpodbudili k delu na še oblikovni uresničitvi ustavnih dopolnil, saj bodo s to novo samoupravno statutarno ureditvijo primerno potrjeni dosedanja uspehi našega dela.

Dragi tovariš Tito, pozdravljamo te in ti želimo še mnogo čvrstega zdravja, da bi še vrsto let pod tvojim vodstvom uspešno izpolnjevali vse naloge, ki stoje pred nami v prihodnosti.

DELOVNA SKUPNOST
IMP - LJUBLJANA

Nadaljevanje s 5. strani

dopolnil. V ta namen imenovana komisija je že pripravila osnovne elemente teh aktov za obravnavo v delovnih kolektivih, organih upravljanja in družbeno-političnih organizacijah. Ob tem ugotavljamo zadovoljivo aktivnost vseh udeležencev v tem procesu in tako lahko predvidevamo sprejem teh aktov v začetku prihodnjega leta.

Ob taki oceni dela organov upravljanja in družbeno-političnih organizacij pa se zavedamo, da nas v prihodnjem obdobju čakajo zahtevne in odgovorne naloge. Nedavno sprejeti sklepi in dokumenti ZKJ nas vzpodbujajo k intenzivni in konkretni aktivnosti glede uvajanja ustavnih dopolnil, uveljavljanja novih razmerij v združenem delu, k doslednemu spoštovanju zakonskih predpisov in samoupravnih dogovorov, k večji skrbnosti pri upravljanju z družbeno lastnino ter k razvijanju resničnih socialističnih družbenih razmerij. Uresničevanje teh nalog zahteva od vsakega člana delovne skupnosti jasno politično orientacijo, popolno informiranost in neposredno sodelovanje v sistemu samoupravnega odločanja. Naša skupna dolžnost je, da vsak udeleženec v združenem delu dobi tisto mesto in vlogo, ki mu jo zagotavljajo ustavna načela.

Naloge, ki čakajo delovno skupnost IMP v prihodnjem petletnem obdobju, niso prav nič manjše od tistih v preteklih petindvajsetih letih.

Ena od najpomembnejših nalog dolgoročnega pomena je nedvomno vzpodbujanje in realizacija integracijskih teženj. Iskanje novih oblik in kvalitete poslovnega sodelovanja se kaže prav v zadnjem času v že zadovoljivih rezultatih, predvsem v dogovaranju o skupnih razvojnih programih. Konec letošnjega leta bo zaključen integracijski proces s pripojitvijo podjetja enake dejavnosti. Rezultati te integracije se bodo pokazali v smotni delitvi proizvodnega programa, specializaciji, investiranju v nove proizvodne zmogljivosti; posebnega poudarka pa je vredno dejstvo, da se s to integracijo predvideva odpiranje novih delovnih mest v industrijsko še ne dovolj razvitih krajih.

Poleg — na razvojni politiki temelječega — vključevanja v

integracijska gibanja s sorodnimi podjetji v navpični in vodoravni smeri, ki naj bi dalo zunanji prispevek k rasti podjetja v podjetje evropskega pomena, je nujno dati največji poudarek pravilni krepitvi notranjih samoupravnih razmerij ter naporom za izboljšanje izvedbenega ter organizacijskega procesa. Ker je bilo več o izpopolnjevanju samoupravnih razmerij rečeno že prej, naj se zdaj podrobneje dotaknemo posameznih oblik dela za večjo uspešnost izvedbenega ter organizacijskega procesa.

Rdeča nit organizacijskega procesa, izražena s tremi fazami upravljalno-ravnalnega kroga, planiranjem, ustvarjanjem in kontroliranjem, mora postati običajna spremljevalka v poslovanju vsakega posameznika. Le na ta način lahko pričakujemo zaželeno skrb za postavljanje količinsko in časovno merljivih ciljev, za soustvarjanje poslovne in posameznih funkcijskih oblik politike podjetja in obratov in potrebno odgovornost za ustvarjanje danih delovnih nalog. Delovni proces v našem podjetju danes namreč še vedno vsebuje vse preveč improvizacije, ki je vzrok slabše učinkovitosti poslovnega procesa. Vsled te improvizacije lahko prihaja do pojavov nediscipline pri koriščenju delovnega časa, neizpolnjevanja netočno opredeljenih delovnih nalog in zamud pri opravljanju delovnih nalog, kar vse zmanjšuje učinkovitost gospodarjenja.

Organi ravnanja bodo zato v prihodnjem obdobju prisiljeni podzveti od podpore samoupravnih organov odločilne korake pri odpravljanju nekaterih pojavov nepravilnega odnosa do dela in zagotoviti dosledno nagrajevanje po opravljenem delu.

Posredne oblike, ki se jih bomo morali za doseganje postavljenih ciljev posluževati, lahko najdemo v uporabi posameznih orodij organizacijskega procesa, in sicer:

— v kadrovanju, kjer bomo morali predvsem nadaljevati z dosedanjim kadrovske politiko, pri tem pa še zlasti paziti, da odgovornejša delovna mesta zasedajo strokovnjaki s pravilnim odnosom do samoupravnih hotenj naše družbe;

— v motiviranju za doseganje večjih količinskih in kakovost-

Jure Flajnik je v imenu neposrednih proizvajalcev IMP pozdravil sejo CDS: „V imenu delavcev — neposrednih proizvajalcev v podjetju — toplo pozdravljam današnjo slavnost ob 25. obletnici obstoja našega podjetja.“

Danes, ko kažemo rezultate našega dela, ki smo jih dosegali v tem obdobju, pozivam vse delavce, vse člane našega kolektiva k nadaljnji še večji aktivnosti pri vsakdanjem delu, da še bolj složni podpremo vlogo našega delavskega upravljanja, da s samodisciplino in večjo prizadevnostjo povečamo storilnost in odvrzemo s sebe vse negativne navade iz preteklosti, da utrdimo enotnost v akciji za še večje uspehe, razvoj in še večji ugled našega podjetja v prihodnosti.

Prizadevati si moramo z vsemi sredstvi in možnostmi podpreti in do potankosti uresničiti sklepe pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Naši dosednji uspehi v 25-letnem obdobju nam zagotavljajo velike možnosti, da se uresničijo cilji delavskega razreda tudi v našem podjetju.

Zato predlagam, da z današnje slavnostne seje centralnega delavskega sveta pošljemo pismo maršalu Titu in CK ZKS o naših prizadevanjih ter o naših bodočih ciljih in nalogah.“

Nato je Jure Flajnik prebral pozdravni brzojavki.

ne učinkov, in sicer prek vpeljevanja tehničnih norm, metodi za neposredne proizvajalce ter merljivih ciljev za posredne proizvajalce;

— v izpopolnitvi datotek informacijskega sistema podjetja, kjer moramo v prihodnjih nekaj letih narediti še zlasti odločne korake pri vpeljavi ter smotnem izkoristku vseh datotek, ki nudijo osnovo za standardizirane popise del v montaži in projektni dejavnosti.

Pojem izvedbenega ali poslovnega procesa je tesno povezan s pojmom poslovnega predmeta, katerega bomo morali v prihodnosti bolj odločno prilagoditi začrtanim smernicam naše razvoj-

ne politike. Na tem področju se bo treba še zlasti skrbno posvetiti večji specializaciji poslovnega predmeta v proizvodnih obratih podjetja, saj je le-ta nujen pogoj za donosnejšo proizvodnjo in večje izvozne možnosti. Napotom v tej smeri bomo morali približati tudi delo programsko-razvojnemu službe, ki mora v prihodnje računati z določenimi nakupi licenc in patentov. Le tako bo namreč moč obdržati visoko tehnično raven posameznih vej naše proizvodnje.

Kot posledica ustreznih sprememb v organizacijskem procesu bi morala priti do veljave tudi nova kakovost izvedbene procesa v projektni in montaži, kjer

se nam ponujajo velike možnosti resnično v dobro zasnovanih inženiring poslih. Tu mislimo predvsem na sodelovanje z izvajalci sorodnih panog pri velikih investicijskih delih doma in na tujem, kjer mora še zlasti priti do izraza sodobna organizacija teh skupnih naporov.

Prav je, da ob napovedanih spremembah dogajanj na izvedbeni strani, torej na strani dohodka, opozorimo tudi na potrebne napore na strani stroškov, kjer so prav gotovo še velike možnosti za njihovo zmanjševanje in s tem povečanje gospodarnosti. Tu mislimo predvsem na boljši izkoristek vseh vrst delovnih sredstev in delovnih predmetov, medtem ko moramo pri osebnih dohodkih kot stroških dati poudarek predvsem na večjo učinkovitost dela zaposlenih.

Vse to naj nam bi ob dodatnih vlaganjih v življenjski standard zaposlenih — na tem področju nameravamo v prihodnjih letih med drugim investirati v nov samski dom in najemniška stanovanja socialno šibkih članov kolektiva — zagotovilo materialno močnejšo osnovo samoupravnih odnosov.

Tu pa si ob že dokaj obsežnem vključevanju zaposlenih v delo samoupravnih organov in razvitem neposrednem odločanju v njih želimo aktivnejšega poseganja vseh delavcev v oblikovanje odločitev, ki naj bi ob široki podpori vsega delovnega kolektiva zagotovile ustrezen nadaljnji razvoj našega podjetja.

Pozdravna brzojavka CK ZK Slovenije

S slovesne ceje centralnega delavskega sveta našega 3200-članskega delovnega kolektiva vam komunisti in drugi člani samoupravnih organov v imenu vseh delovnih ljudi našega podjetja, katerega 25-letnico obstoja danes praznujemo, izrekamo podporo v vaših prizadevanjih za stabilizacijo političnega in gospodarskega življenja v republiki.

Ob tem pa želimo poudariti, da pričakujemo od vas konkretno podporo in razumevanje pri naših skupnih naporih glede vsebinskega uresničevanja ustavnih dopolnil, integracijskih gibanj in zagotovitvi stabilnejših pogojev gospodarjenja.

To so cilji, za katere si je prizadeval naš delovni kolektiv v preteklem obdobju in h katerim bodo usmerjeni naši naporji tudi v prihodnje.

Sklepe pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva centralnega komiteja ZKJ ter zaključkov 29. seje CK ZK Slovenije bomo na najučinkovitejši način podprli ter to dokazali z rezultati dela.

S tovariškimi pozdravi!

Člani osrednjih samoupravnih organov
IMP — LJUBLJANA

Magistrski nivo izobrazbe tudi v IMP

Živimo v dobi, ko se na splošno mnogo gradi. Iz učena modrih pa zvemo, da so take dobe ponavadi nagnjene k pretiranemu prepričanju. In to ustvarja razsežnosti, ko huronsko poudarjanje borbe za dobrobit človeštva v bistvu postavlja vsakodnevne človeške potrebe ob stran, ko je v veljavi vrednota lepega govorjenja ter manj trdo in konkretno delo, ki edino rodi sadove.

Zato bi skorajda ušla naši pozornosti uspeha dveh „tempejevcev“, ki sta kljub obilni angažiranosti na svojih delovnih mestih in s širšimi problemi IMP, uspešno končala študij na 3. stopnji ekonomske fakultete in si tako pridobila pravico do naslova „magister ekonomskih znanosti“. Toda preden ju pobliže predstavim, še tole: v času, ki ga živimo v smislu spredaj opisane situacije, dobiva njun dosežek nenadomestljiv pomen in moralno moč kot dejavnik znanja in dejavnika organizacije. Z Marxom bi rekel, „da eden izmed elementov uspeha — številnost — odloča samo tedaj, če je organizirana in če je na njenem čelu znanje“. Organizacija in uporaba znanja zahtevata za uresničevanje socialističnih ciljev prisotnost volje in dejavnosti celotnega kolektiva IMP in sta torej smisel moralnosti in odgovornosti v upravljanju z družbenim premoženjem.

KOSI ALOJZ, mr. oec.

je bil rojen 20. maja 1926 v vasi Ključarovci pri Ljutomeru. Po končani srednji šoli se je vpisal v drugo generacijo študentov Ekonomske fakultete v Ljubljani in leta 1952 uspešno zaključil študij na 2. stopnji. Ves čas službovanja opravlja vodstvene posle na področju računovodske, oziroma pri IMP — kjer zaključuje že drugo desetletje pripadnosti — finančno-računovodske problematike. Sedaj je direktor finančno-računovodske službe IMP. Poznamo ga kot človeka z izredno bogatimi delovnimi in strokovnimi izkušnjami in zlasti kot osebo, ki je vedno pripravljena videti v sogovorniku enakovrednega partnerja, skratka: tov. Kosi je eden tistih redkih ljudi, ki jim brez zadržka lahko rečemo, da so osebnost. Osebnost, ki je sposobna prepoznati skupno

MIHELČIČ MIRAN, mr. oec.

je bil rojen 18. septembra 1942 v Ljubljani. Končal je srednjo ekonomsko šolo in se nato vpisal na Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani, ki jo je uspešno končal z diplomskim delom leta 1965. Takoj po diplomi se je zaposlil v IMP, kjer je — izvzemši vmesno prekinitve zaradi vojaškega roka — sedaj zaposlen v enoti skupnih strokovnih služb kot vodja biroja za organizacijo in mehano grafijo.

človeško bistvo v nas, konkretnih ljudeh. Takšno pričanje pa je po mojem mnenju rezultat odločitve in s tem dejanje, ki je utemeljeno v neposrednem življenjskem občutku. Proučeval sem ga v različnih okoliščinah in sem prišel do spoznanja, da to ni narejeno obnašanje, temveč dejanje neposredne življenjske odločitve in zavzetosti.

Še nekaj besed o strokovni plati: Kosi je diplomiral na 3. stopnji Fakulteta ekonomskih nauka Sveučilišta v Zagrebu 24. aprila 1972 iz teme „Izkaz gibanja sredstev“. Zaradi strokovnih in človeških kvalitet je bil predlagan in izvoljen za predavatelja na Višji upravni šoli v Ljubljani. Predava predmet „Ekonomika podjetja“ in v drugem semestru predmet „Računovodstvo z bilančno analizo“.

Za opis delovnega področja pa manjka njegova problemska opredelitev: finančno funkcijo moramo razumeti kot triado finančne-

Po odsluženju vojaškega roka se je vpisal na 3. stopnjo Ekonomske fakultete v Ljubljani iz smeri organizacije in vodenja podjetja. Bil je najboljši izredni študent in tudi med prvimi z uspehom zagovarjal magistrsko diplomsko delo z naslovom „Organizacijski pomen informacijskega sistema“. Poznamo ga kot izredno delovnega človeka, kot borca za pravično ureditev aktualnih problemov, ki vedno z argumenti in zavzetostjo podpira in brani svoja stališča. Strokovna usposobljenost in doslednost sta mu odprla pot tudi na pedagoško področje: je honorarni predavatelj na FNT Univerze v Ljubljani, odsek kemijska tehnologija,

Alojz Kosi

uspeh organizacije je v precejšnji meri odvisen od ustvarjalnih naporov organizacijskega kadra, prizadevanj, ki se kažejo v spodbujanju in usmerjanju človeških sposobnosti in znanja. Organizacijsko delo, ki naj bi bilo v prihodnje bolj kreativno, ne prenese delovnih mest, na katerih bi sedeli improvizatorji ali reprezentanti bodisi s formalno ali neformalno kvalifikacijo. Tisti, ki so uspešni v organizacijskem delu, so predvsem vidni po rezultatih.

Za zaključek se vprašamo: kakšen je namen magistrskega (to je podiplomskega) študija? Odgovor na to vprašanje je hkrati odgovor na drugo vprašanje: kaj je IMP s tem pridobilo?

Splošno govoreč, magistrski študij uvaja kandidata v poglobljeno proučevanje problemov. Povezuje metode raziskovalnega (ustvarjalnega) dela s prenosom njegovih izsledkov v gospodarsko prakso. Kandidate usposablja za vpeljavo znanstvenega načina mišljenja v prakso poslovnih odločitev. Zaradi svoje širine pa je primeren zlasti (vodilnemu) osebju s popolno fakultetno izobrazbo, ki mora v podjetju delovati celovito. Gre torej za sistematično poznavanje disciplin sodobnih podjetniških problemov in poslovne politike podjetja. Temeljno znanje je nujno treba dopoljevati in poglobljati.

JURIJ ZAVEC

Miran Mihelčič

ga planiranja, organiziranja finančnega poslovanja in koordiniranja finančnih odnosov. Zato je napačno obravnavati finančno funkcijo skupaj z računovodstvom. Finančna politika ima posebno mesto v poslovni politiki podjetja, saj sta tako rast kot obstoj podjetja tesno povezana z njegovimi financami in skoraj vedno odločilno vplivata na ekonomske cilje podjetja.

za predmet „Ekonomika in organizacija industrijske proizvodnje“.

Tudi o njegovem delovnem področju je treba spregovoriti nekaj stavkov: organizacijske kadre pojmuje kot osebe na vodilnih in strokovno odgovornih delovnih mestih v podjetju. Za te kadre menimo, da so ključnega pomena za uspešno delovanje in razvoj organizacije. Drugače povedano:

OBVESTILO STARŠEM

Starše, ki so prijaviili svoje otroke za obdaritev, obveščamo, da bodo ob novembrskem izplačilu osebnih dohodkov prejeli v kuverti tudi kupon za nakup darila za svoje malčke po lastni izbiri, in sicer v otroškem oddelku trgovine Centromerker na Trubarjevi cesti v Ljubljani.

Starši naj opravijo nakup med 15. in 30. decembrom 1972, kar je tudi sicer še posebej naznačeno na kuponu.

Za obrate zunaj Ljubljane bomo pravočasno organizirali nakup v ustreznih trgovinah v kraju sedeža obrata oz. delovne enote.

Starše, ki so bili bolj navdušeni za dosedanjo obliko obdaritve, prosimo za razumevanje, malčkom pa želimo v imenu dedka Mraza obilo zadovoljstva in sreče.

Sindikalna organizacija
IMP — LJUBLJANA

Ob razstavi »Elektronika 72«

Za nami je zadnji izmed letošnjih specializiranih mednarodnih sejmov na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani: ELEKTRONIKA '72, ki je bil od 10. do 14. oktobra. Osnovna in najbolj razveseljiva značilnost letošnjega sejma je bila rekordna udeležba domačih razstavljalcev, saj je bilo izmed približno 260 prijavljenih iz 18 držav kar 46 domačih.

Letošnja ELEKTRONIKA je že 19. po vrsti. Skromni začetki pred 19 leti na Taboru ob organizaciji Iskre in še nekaterih manjših domačih, na pol obrtniških obratov, niso dali slutiti široke, mednarodno pomembne manifestacije, ki se je z leti razvila. Žal pa postajajo prostori GR premajhni, saj je bilo marsikateremu svetovnemu razstavljalcu odmerjeno samo po nekaj kvadratnih metrov razstavne površine. Na velik pomen in ugled razstave kaže tudi večdnevni simpozij o telekomunikacijah in sestavnih elementih, ki se ga je udeležilo okrog tisoč specializiranih strokovnjakov — elektronikov z vseh koncev sveta.

Letos je IMP pokazalo na razstavi marsikatero novost s področja elektronike. Iz rednega proizvodnega programa tovarne TEN smo lahko videli družino najmodernejših, popolnoma tranzistoriziranih VHF močnostnih stopenj s 3–10 W moči na III. TV pasu. Poleg celovitega prikaza sodobnega asortimana TV in UKV pretvornikov je bil podan preko skupinskih atenskih naprav in hišnih govornih naprav še ostali asortiman s področja opreme in šibkotočnih instalacij za hotele, bolnišnice, stanovanjske bloke in podobno. Dejavnost TEN je precej razvejana in bo v prihodnje najbrž kazalo postopoma preiti na širše sodelovanje s tujimi partnerji na čim več področjih. Dosedanje sodelovanje s firmo Siemens že kaže lepe rezultate. V perspektivi se utegne sodelovanje še poglobiti in razširiti, kar bo glede na velikost tovarne brez dvoma mnogo bolj ekonomično.

Dosedanje sodelovanje pa je gotovo znak popolnega zupanja v naše strokovne in organizacijske sposobnosti. Na razstavi smo srečali velika imena svetovnih gigantov, ki igrajo v svetu elektronike vodilno vlogo. Nobena pomena nima naštevanih njihovih imen, saj so poznana tudi laikom. Spisek bi bil tudi predolg. Zadržimo se raje ob misli, ki se nam utrne ob ogledu vrhunske razstave, namreč, kaj nam bo prinesla elektronika v prihodnosti. Kljub malemu tveganju, da zaidemo na mejo znanstvene fantastike, lahko, oziraje se na prehojeno pot, napovemo marsikatero novost, predvsem pa smer, v katero mora pripeljati vedno hitrejši in intenzivnejši razvoj v tej znanstveni disciplini.

Že davno je potrjeno pravilo, da lahko človeštvo doseže prav vse, kar želi, le dovolj trdno si mora zastaviti cilj. Mnogo premalada je namreč človeška civilizacija, da bi lahko verjeli, da se v evoluciji — tako tehniški kot

družbeni — nahajamo že blizu kulminacije. Z naglim razvojem znanosti si samo še bolj sistematično odkrivamo obzorja neraziskanih področij, ki je vsako za sebe človeku vržena rokavica — izziv, ki se mu človeški um ne more in noče upreti.

TV zaslon — stenska slika brez globine

Poglejmo torej, kaj nam obeta znanost v bližnji ali daljnji prihodnosti na nekaterih področjih, ki so nam vsem vsaj kolikor toliko blizu. Neverjetno malo ljudi se zaveda, da na primer najbolj običajen TV sprejemnik prav od leta 1926, ko je Vladimir Zvorykin prijavil svoje temeljne patente za prenos gibljive slike, ni v vsem tem času doživel res revolucionarne spremembe. Vedeti namreč moramo, da je televizija v dobri četrtini stoletja postala najbolj množično običilo na svetu. Po podatkih iz leta 1968 je bilo tedaj na svetu okrog 200 milijonov TV sprejemnikov in to stanje je bilo doseženo v dvakrat krajšem času kot razširitev radia in vsaj desetkrat hitreje kot množični dnevni tisk. TV sprejemnik je v današnji obliki prav-

zaprav brezupno zastarela naprava. Razen barve, minimalnega povečanja slikovnega zaslona ter uvedbe polvodnikov televizor ni doživel praktično ničesar. Glavno oviro predstavlja dosedanja elektronsko-optični pretvornik, stara, dobra Braunova katodna cev — kineskop.

Na tem polju pa nas verjetno že v bližnji prihodnosti čaka presenečenje, ki nosi ime: TEKOČI KRISTALI. Že dolgo znani pojav v nekaterih tekočinah iz družine ogljikovodikov, ki imajo nekatere lastnosti trdnih kristalov, bo omogočil pretvorbo šibkih električnih signalov v niz svetlejših in temnejših točk na ustreznem modernem, lahkem, ploščatem slikovnem zaslonu debeline nekaj milimetrov. TV zaslon bi postal poljubno velika stenska slika brez globine, deloval pa bi v odbiti svetlobi. Omenjeni tekoči kristali imajo namreč nekaj zanimivih lastnosti. Pod vplivom neverjetno šibkega električnega polja postane sicer bistra tekočina popolnoma neprosojna, torej odbija svetlobo. Po vsej verjetnosti bo to najprimernejši princip električno-svetlobne pretvorbe, ki bo izpodrinil klasično, okorno in „požrešno“ Braunovo katodno cev. V fizikalno sliko tekočih kristalov in njihovih več kot zanimivih lastnosti se tu ne moremo poglobljati, lahko pa omenim, da so trenutne raziskave (RCA, Siemens ter še nekatere ameriške firme) pravzaprav šele v začetni fazi, da pa je princip elektro-optične pretvorbe na podlagi tekočih kristalov že izkoriščen v nekaterih najnovejših digitalnih instrumentih za numerično indikacijo. Tudi ploščati televizijski ekran že deluje, v laboratoriju seveda (RCA — laboratorij za raziskavo principov) — žal pa slika še ni živa. Barvni odziv in osnovni ni več skrivnost, torej je ploščati barvni televizijski zaslon le še vprašanje časa.

Trenutno je največja ovira na poti do serijske proizvodnje nekoliko prepočasen odziv tako imenovane dinamične razpršitve v kristalni mreži na električno polje, omejena življenjska doba in prevelika temperaturna občutljivost. Sicer pa so raziskave na področju tekočih kristalov danes šele v približno takšni fazi, kot so bile raziskave polvodnikov pred dvajsetimi leti. Sistematske raziskave so nam že ponudile več zanimivih lastnosti. V medicini že uporabljajo princip, ki sledi iz zelo velike temperaturne občutljivosti tekočih kristalov, za merjenje izredno majhnih temperaturnih razlik — pot k zgodnjemu odkrivanju raka. Ameriška firma Xerox poizkuša zelo poenostaviti in poceniti naprave za kopiranje dokumentov, načrtov, fotografij in podobno. V razvoju integriranih vezij že uporabljajo fotografijo na filme s tekočimi kristali za merjenje termičnih obremenitev na mikroelementih, katerih dimenzije znašajo po nekaj kvadratnih mikronov. Tekoči kristali nam bodo najbrž v prihodnjih letih prinesli še marsikatero presenečenje. Zgradba plošč-

tega črno-belega TV zaslona naj bi bila približno naslednja med dvema steklenima ploščama željenih dimenzij se nahaja tanjša plast iz tako imenovane trdnine, nematičnih tekočih kristalov. Tekočina s svojo površinsko energijo skrbi za zlepljenost in kompaktnost sistema. Zadnja plošča naj bo črna, prosojna, srednja pa prozorna. Obe pa imata na notranji strani vgrajene posebne električne vodne trakove, ki so za svetlobo popolnoma prozorni, na primer iz tanke plasti kosti vega oksida. Sprednja plošča ima na primer 833 vertikalnih in zadnja pa 625 horizontalnih vodnih točk. Skupaj pa obe plošči tvorita rastersko mrežo, kakršne so že navajeni iz klasične TV slike. Ob pravem času je potrebno peljati na križišče ustreznih vodnih točk, pri čemer se vsa križišča na površini ekrana odbiti svetlobi bo na ekranu vidna živa slika. Za pravilen dosleden osvetljevanja točk skrbijo kasnilne linije ($H = 64$ in $V = 20$ ms), krmiljene s hronizacijskimi impulzi iz oddajnika. Za intenziteto osvetljenosti točk pa skrbi video-signal, ki pri navadnem TV sprejemniku Slika bo tem bolj kontrastna, čim bolj jo bomo osvetlili z našim virom svetlobe, torej zelo dobro vidna tudi pri dnevnem svetlobi. Gledanje takšne slike je za oči mnogo manj utrudljivo. Za krmiljenje takšnega zaslona bo zadostovala približno 1/1000 energije, ki je potrebna za krmiljenje Braunove cevi. Prednosti so torej očitne. Vantovalo temeljito poznavanje matematike in računalniške teoretike. Programer je namreč sam ker moramo večjo silo seveda gledati bolj od daleč, da nam raster ne moti.

Superhitri računalniki

Kot naslednjo zanimivost omenim raziskave na polju obdelave podatkov. Med ekspanzijsko ELEKTRONIKI '72 smo lahko videli nekaj pritikavcev s poplarnim imenom kalkulatorji. Bujah sestavljajo kalkulatorje 8-mestna števila z možnostjo rih osnovnih računskih operacij — kooperacija s firmo DICO (TRON). Napravica žepne velikan ali rezultat odčitati z osnovnih elementov — okrogel kosti vsebuje neverjetno število osnovnih operacij, kotnih ali garitemskih funkcij, vsebuje le 10 integriranih elementov, fascinantno gostoto osnovnih elementov. To število znaša okrog 2500 na eno integrirano vezje!

Še mnogo važnejši pa je razvoj uporabljeni tudi novi principi shranjevanje vedno večjih

prvo generacijo predstavljajo okorni računalniki z elektronkami iz leta 1940. Pri drugi generaciji so bile elektronske cevi zamenjane z manjšimi in neprijetno bolj zanesljivimi polvodniki, katerih osnovna odlika je zmanjšana potrošnja energija, bistveno zmanjšanje volumna in povečana zanesljivost ter zmanjšano življenjsko dobo. V tretji generaciji so bili zamenjani elektronski polvodniški elementi z integriranimi in hibridnimi vezji, kar je potenciralo vse prednosti računskih druge generacije. Predka podatek, da se vsakih deset let približno desetkrat zmanjša volumen računalnika ob večji zmogljivosti (oziroma desetkrat volumnu), petkrat zveča hitrost računanja in desetkrat zveča zanesljivost oziroma desetkrat poveča statistična možnost navadnega četrta generacija računalnikov, ki se pojavlja v današnjem času (na primer Iliac ali Hewlett Pacard 9800 serijski 20), je sposobna na primer v samo sekundi opraviti 200.000.000 računskih operacij, kar pomeni 200.000.000 štepi dvanajstmestnih števil.

Večja hitrost najbrž sploh ne nikoli potrebna, razen morda pri izjemnih področjih. Pravzelo dobro vidna tudi pri dnevnem svetlobi. Gledanje takšne slike je za oči mnogo manj utrudljivo. Za krmiljenje takšnega zaslona bo zadostovala približno 1/1000 energije, ki je potrebna za krmiljenje Braunove cevi. Prednosti so torej očitne. Vantovalo temeljito poznavanje matematike in računalniške teoretike. Programer je namreč sam ker moramo večjo silo seveda gledati bolj od daleč, da nam raster ne moti.

Laser tudi za shranjevanje podatkov

Predvidoma bodo v tej generaciji uporabljeni tudi novi principi shranjevanje vedno večjih

količin podatkov. Danes so namreč še vedno najbolj okorni vsi uporabljeni spominski sistemi. Naj bo kakor koli, podatek znamo zapisati le na ploškev, nikakor pa ne v prostor. Prav tu pa je možnost, ki nam utegne skoraj neomejeno povečati kapaciteto spominskega sistema pri nespremenjeni ločljivosti. To pa naj bo tretja in zadnja zanimivost, ki jo omenjam. Razmeroma preprosto odkritje izpred desetih let nam je dalo presenetljive možnosti popolnega zapisovanja prostorskih podatkov na ploškev. Na videz nesmiselna trditve pa je danes že davno dokazana.

Omenjeno odkritje se imenuje LASER, vsakomur sedaj že več ali manj poznan izvor izredno koncentrirane energije. Prav tako se tu ne morem spuščati v globljo fizikalno sliko fenomena, omenim naj le, da pri laserju izkoriščajo resonanco valenčnih elektronov pri določenih vrstah kristalov tekočin ali plinov, pri čemer vzbujeni atomi izsevajo sofazno, enobarvno svetlobo, ki jo z optičnim sistemom lahko usmerjamo v skoraj poljubno droben žarku praktično brez razsipanja. Energijske gostote pri takšnem žarku lahko dosegajo gigantske številke. Že sedaj predstavlja laser eno najvažnejših orodij v tehnologiji obdelave najtrših materialov, v merilni tehniki in še marsikje. Na tem polju je z danes laser neadekvatno orodje; menda so z laserskim žarkom že tudi uspeli sprožiti termonuklearno reakcijo, kar bo prej ali slej pripeljalo do možnosti izkoriščanja neomejenih količin cenene termonuklearne energije v miroljubne namene. Ne bom omenjal možnosti prenosa energije in informacij, ki so zares skoraj neomejene.

Bolj nas zanima ena izmed drugih možnosti uporabe laserja,

in sicer zapis prostorskega podatka na ploškev. Ta znanstvena veja se imenuje HOLOGRAFIJA, ploskovni zapis prostorske informacije na klasičen filmski trak pa HOLOGRAM. Po tej metodi na primer fotografiran list knjige lahko reproduciramo in ga čitamo z ene in druge strani.

Laserski žarek razcepimo s sistemom polpropustnih zrcal v dva sofazna žarka. Z enim od njih osvetlimo prostorski objekt in interferenčne črte med direktnim ter od objekta odbitim žarkom posnamemo na film. Takšen hologram je sicer na videz še najbolj podoben fotografiji površine razburkane vode, vendar ob ponovni osvetitvi holograma z laserskim žarkom istih lastnosti kot ob snemanju nastane v prostoru za hologramom enobarvni prostorski posnetek holografiranega objekta, ki si ga lahko dobesedno ogledamo z vseh strani.

Z laserji v treh osnovnih barvah (rdeča, rumena in modra) je možno reproducirati objekt v barvah preko celega vidnega svetlobnega spektra. Najbolj zanimivo je to, da je možno reproducirati celoten objekt iz poškočovanega holograma, ali celo samo iz neznatnega delčka holograma. Kot je bilo omenjeno ob koncu odstavka o računalniških četrte generacije, je torej lahko holografsko zapisovanje podatkov osnova za revolucionarno razširitev kapacitete računalniškega spominskega sistema. V informacijo naj povem, da je na ta način možno zapisati 10^8 – 10^9 bitov (informacij) na 1 cm² filmskega traku. Kot rečeno, tudi znatne poškodbe takšnega zapisa kvalitativno ne škodujejo zapisanim informacijam, kar je seveda izredno važno. Magnetni zapisi, zapisi na traku ali v ferit-

nih spominskih enotah bodo torej kmalu izginili iz uporabe, zahvaljujoč odkritju laserja, ki je bil dolgo časa le objekt „čiste znanosti“. Omenjen princip že danes uporabljajo na primer v gledališčih, v filmski industriji za snemanje „trikov“ in podobno. V daljnji prihodnosti bo morda holografija tudi preko televizije posredovala najpopolnejšo iluzijo prostorskega dogajanja, vendar so napovedi v tej smeri trenutno še področje znanstvene fantastike.

»Čista znanost za napredek civilizacije

Kvantna mehanika, atomika, kibernetika, molekularna elektronika, vse to so mladi izrazi, ki laiku povedo nič ali pa zelo malo. Vendar iz vse te „čiste znanosti“ počasi nastajajo nova fundamentalna praktična spoznanja, ki počasi vendar temeljito spreminjajo svet okoli nas. Pred 100 leti na primer je bila trditve, da je mogoč prenos žive slike na daljavo, lahko le plod fantazije, danes lahko s pomočjo televizije milijarda gledalcev istčasno dobesedno sledi vsakemu koraku človeka na Luni. Vse to nam je omogočila le vrhunska znanost, ki ji je elektronika prav na vseh področjih najmočnejše in popolnoma nezamenljivo orodje. Globoko filozofsko poznavanje živga in neživega sveta pa nam bo gotovo pomagalo spoznati tudi ČLOVEKA, ter mu pomagalo rešiti neskončno število povsem človeških problemov in zagotovilo osnovne pogoje za celokupen nemoten napredek človeške civilizacije.

VALENTIN ZOR

Tretje srečanje mladih gradbincev Jugoslavije

Šestega okrobra se je pričelo v Sarajevu III. srečanje mladih gradbincev Jugoslavije in trajalo do 8. 10. 1972. Tudi na tem srečanju smo sodelovali mladinci iz Slovenije, iz Ljubljane nas je bilo 34. Naše podjetje je zastopalo pet mladincev: po dva predstavnika obrata Trata in TEN ter predstavnik iz uprave podjetja. Skupno je na tem srečanju sodelovalo 150 mladincev iz vse Jugoslavije.

Iz Ljubljane smo se v četrtek, 5. oktobra, ob 7. uri odpeljali proti Sarajevu. Vožnja je bila naporna, kajti v Sarajevu smo prispeli šele ob 20. uri. Sprejeli so nas v informativnem biroju, od koder smo se odpeljali do hotela Terme na Ilidži. V tem hotelu smo potem stanovali do konca srečanja.

Naslednji dan smo v dopoldanskih urah pričeli s sejo, ki je trajala vse do 14. ure. Ob otvoritvi seje sta nas pozdravila predsednik ZM Sarajeva in predsednik sindikatov mesta Sarajeva. Po otvoritvenih govorih smo pričeli z delom mladinci. Iz vseh republik so govorili o svojem delu v mladinskih organizacijah.

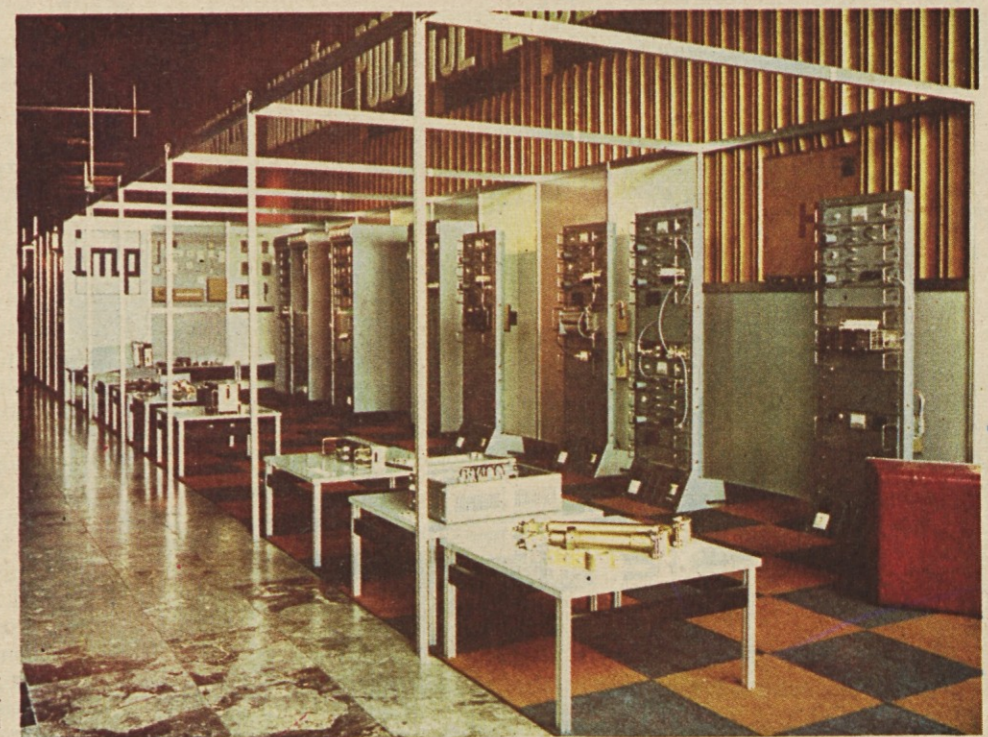
Zanimiva je ugotovitev, da smo mladinci v obdobju tega leta uspešno odpravili marsikatero problem, ki smo jih zasledili na lanskem srečanju v Ljubljani. Seveda pa so problemi še vedno, in sicer jih je precej. Zato se moramo potruditi, da bomo težave, ki jih ima mladina v današnjem času, čim uspešneje reševali. Delo na srečanju je bilo zelo obširno in zanimivo ter nam je dalo vedeti, da moramo mladinci v naši delovni organizaciji še mnogo narediti, da bo organizacija čim popolnejša. Med delom predsedstva smo se dogovorili o naslednjem srečanju mladih gradbincev, ki bo prihodnje leto v SR Makedoniji, in sicer v Skopju.

V popoldanskem času tega dne smo si ogledali znamenitosti mesta Sarajeva.

V soboto, 7. oktobra, smo si vsi udeleženci srečanja ogledali nekatere sarajevske delovne organizacije. Seznanili smo se z njihovim delom v proizvodnji in z delom mladinskih aktivov. Povsod smo bili lepo sprejeti.

Zvečer je bil svečan zaključek srečanja z govorom predsednika ZM Sarajeva. Ob tem smo prejeli diplomu za uspešno delo mladincih v SR Sloveniji. S tem je bilo tretje srečanje mladih gradbincev iz Jugoslavije uspešno zaključeno.

JANEZ MESARIČ

IZ GOVORA GLAVNEGA DIREKTORJA STANKA KRUMPAKA

Na sprejemu poslovnih prijateljev

Počaščen sem, da lahko v imenu delovnega kolektiva danes ob 25. obletnici obstoja IMP – Industrijskega montažnega podjetja pozdravim poslovne prijatelje in druge goste, ki dajete svojo prisotnostjo – na tem današnjem nekoliko manj strogo poslovnem sestanku – jubileju našega podjetja še poseben pomen.

Dovoljujemo si, da vas ob tej priliki nekoliko seznamimo z razvojem, hotenji in dosežki našega delovnega kolektiva, v katerem je danes zaposlenih skupno že prek 3200 delavcev in vajencev s planom bruto realizacije za leto 1972 v višini 550 milijonov dinarjev. Med njimi je samo še osem tistih, ki so bili skupaj še z nekaj deset drugimi sodelavci ustvarjalne priče prvih začetkov psslovanja enega izmed osnovnih predhodnikov današnjega IMP – Toplovod.

Prav te dni pred 25 leti je Prezidij ljudske skupščine LRS izdal odločbo o ustanovitvi podjetja Toplovod, dve leti kasneje pa je Ministrstvo za industrijo in rudarstvo ustanovilo podjetje Elektro-

signal. Prizadevanja obeh delovnih kolektivov so bila v prvih letih njunega obstoja usmerjena predvsem v čim hitrejšo obnovo porušene domovine. Napor prvih članov obeh takrat še maloštevilnih delovnih skupnosti – leta 1950 sta imeli obe podjetji skupaj zaposlenih vsega 380 delavcev in 64 vajencev – je bil zato namenjen zlasti zbiranju strokovne delovne sile, nabavi bolj maloštevilnih delovnih sredstev ter čimboljšemu izkoristku takrat težko dosegljivega reprodukcijskega materiala.

Hkrati s pospešenim razvojem montažne dejavnosti kot matične dejavnosti pa smo v obeh kolektivih skušali gledati tudi v prihodnost. Tak način dojemanja gospodarske stvarnosti nas je vodil v odločitve, s katerimi smo sprejeli obveznost za posodobitve delovnih operacij v izvedbenem procesu montažne dejavnosti ter za postopno razširitev navpične izvedbene verige v smeri proizvodnje izdelkov, potrebnih montažni dejavnosti.

Izvrševanje teh obveznosti je v obeh podjetjih pospešila

izvolitev prvih delavskih svetov, ki so že s svojimi prvimi sklepi potrdili pravilnost usmeritve tudi v proizvodno dejavnost. Zavedajoč se nujnosti strokovnega ravnanja organizacijskega in izvedbenega procesa smo v obeh podjetjih že od leta 1955 dalje začeli s sistematičnim delom na pridobivanju vseh vrst strokovnih kadrov. Rezultati take kadrovske politike so se kmalu pokazali, saj je bila navpična izvedbena veriga v montažni dejavnosti razširjena s projektivnima birojema, v proizvodni dejavnosti pa s prvimi zametki dela na osnovnem in spremljajočem razvijanju proizvodov.

Nekateri izmed prisotnih tovarišev iz gradbenih, pa tudi trgovskih podjetij se prav gotovo spominjate, da nismo mogli vedno ustreči vašim zahtevam tako po montažnih storitvah kot po proizvodih iz našega proizvodnega programa. Ugodne tržne razmere, v katerih sta se razvijali obe podjetji, so ob ustreznih delovnih delovnih skupnostih omogočile hitro širjenje obeh podjetij,

v katerih je bilo leta 1962 zaposlenih skupno 1.470 delavcev in 192 vajencev.

Za kakovostni skok v nove samoupravne ter poslovne oblike pa sta bili obe podjetji vsako zase premajhni, zato je bil ob podobnem razumevanju razvojne politike v samoupravnih organih in ravnateljstvu obeh podjetij po nekaj razgovorih kaj kmalu sprejet sklep o združitvi Toplovoda in Elektrosignala v novo podjetje z imenom Toplovod – Elektrosignal. Do združitve je prišlo 1. aprila 1963, 1. januarja 1964 pa je podjetje nadaljevalo poslovanje pod imenom IMP – Industrijsko montažno podjetje.

Koncentracija strokovnih kadrov, finančnih sredstev in tehničnih kapacitet je pomenila prelomnico tako v samoupravnih odnosih kot v črti poslovnih uspehov. Geslo, da je treba upravljati podjetje približati delavcu, je v novem povečanem podjetju lahko naletelo na še večje razumevanje in dobilo svojo potrditev v resnični decentralizaciji upravljanja in ravnanja, v sodelovanju večjega števila delav-

cev v organih delavskega samoupravljanja ter seveda v obračunu in delitvi dohodka po teh decentraliziranih samoupravnih delovnih skupnostih, ki jim kljub temu, da so precej več kot le tehnološko zaokrožene celote, v podjetju popularno pravimo obrati. Novi samoupravni odnosi so morali čimprej najti svoj odraz v novih organizacijskih in pravnih oblikah, ki so s statutom podjetja iz leta 1970 samo še potrdile že od leta 1965 uveljavljeno samoupravnost ožjih delovnih skupnosti.

Te ožje delovne skupnosti ali obrati so na temelju navedenega statuta pravno trenutno oblikovane kot samostojne organizacije združenega dela brez svojstva pravne osebe s samostojnim ugotavljanjem in delitvijo dohodka.

Zaradi tistih prisotnih gostov, ki imajo poslovne stike le z enim ali morda nekaj našimi obrati, bom v dopolnitve njihovega poznavanja našega podjetja nanizal osnovne podatke o organizacijski sestavi našega podjetja.

V okviru podjetja imamo trenutno sedem samostojnih organizacij, katerih pregled je lahko svojstvena priča, da nas ustavne spremembe v preteklem letu, pri čemer mislimo na 21. in 22. ustavno dopolnilo, niso našle nepravilne. Njihovo skrajšano uveljavitev zagotavlja ne le dosedanja statutarna ureditev, ampak predvsem razvita samoupravljalna zvest in število članov delovnega kolektiva v delu organov upravljanja in kolektivnih izvršilnih organov. V dosedanjem delu organov je delovalo že več kot 1/3 vseh zaposlenih. K tako ugodnim razmerjem, doseženim v samoupravni praksi, pa je brez dvoma prispevala svoj delež tudi aktivnost družbeno-političnih organizacij v podjetju.

Ustrezen razvoj samoupravnih odnosov se je moral uveljaviti ob dobri kadrovske politiki ter uveljavljeni miselnosti, katere osnovne značilnosti sta začasno odrekanje višjim osebnim dohodkom za zagotovi-

Koroški akademski oktet je nastopil na sprejemu, ki ga je IMP priredilo za poslovne partnerje

ev lastnih investicijskih sredstev ter pripravljenost in pozornost v razporeditvi obdobjno prostih viškov denarnih sredstev posameznih samostojnih organizacij združenega dela za investicijske potrebe drugih organizacij v podjetju.

Vsled pravilne notranje politike kreditiranja in pazljivosti pri izbiri poslovnih partnerjev doma in v tujini nam je bilo omogočeno doseči cilj, da poleg naložb v osnovna sredstva tudi naložbe v obratna sredstva – vsaj deli del, ki predstavljajo trajno angažiranost denarnih sredstev – financiramo z dolgoročnimi viri. Spremljani dejavniki vlaganj v prvi poslovnega procesa so bila tudi vlaganja v osebni in skupni življenjski standard članov delovne skupnosti.

Tu naj omenimo le to, da je bilo do danes prek sklepov centralne in obratnih komisij delavskih svetov za družbeni standard in stanovanjske zadeve pomagano pri reševanju stanovanjskih problemov že več kot 1000 članom kolektiva. V okviru številke smo v skladu z geslom pomoči najpotrebnejšim nekaj deset socialno slabim članom kolektiva omogočili vselitev v najemniška stanovanja, podobno akcijo, za katero imamo zbrana že tudi določena sredstva, pa pripravljamo tudi prihodnje leto. Ta skladnost vseh notranjih dejavnikov razvoja je prav gotovo tisto dejstvo, ki nam je pomagalo razviti več oblik poslovnega sodelovanja z drugimi gospodarskimi organizacijami, predvsem podjetji in banko.

Med temi oblikami sodelovanja naj omenim prodajno in proizvodno sodelovanje z nekaterimi gradbenimi podjetji pri inženiring-poslih ter finančno sodelovanje s podjetji v obliki obojestranskega kratkoročnega kreditiranja in z banko, od katere v prihodnje pričakujemo ustrezno pomoč predvsem pri investicijah v proizvodne obrate na področjih s še nezadostno razvitim proizvodnim potencialom. Upamo si privoščiti, da je bila korist od teh in drugih neomejenih oblik sodelovanja obojestranskega ter pričakujemo podobne stike tudi v prihodnje.

Podjetje pa v preteklem obdobju ni razvijalo samo kratkoročnejših oblik

Nagovor glavnega direktorja Stanka Krumpaka na sprejemu za naše poslovne partnerje 8. novembra 1972

sodelovanja, ampak je težilo tudi k dolgotrajnejšim oblikam, med katerimi naj omenimo predvsem skupno delo v posameznih poslovnih združenjih, okvirne dogovore o delitvi proizvodnega programa, i.t.d.

Prednosti, ki jih ponujajo uspešne integracije s podjetji v isti vodoravni ali navpični izvedbeni verigi, so nam kot podjetju, ki je zraslo danes v največje in najuspešnejše montažno podjetje v SFRJ prav na osnovi uspešno izvedene integracije, dobro poznane. Zato nameravamo v skladu z našo razvojno politiko nastopati kot nosilec integracij s sorodnimi podjetji. Ob tem lahko odločno zankamo morebitna namigovanja – temelječa na gledanju skozi izključno slovenske naočnike – o monopoliziranju panoge, saj že danes z okoli 70 % svojih proizvodov in 20 % svojih storitev nastopamo na trgu drugih republik, kjer se srečujemo v konkurenci s podjetji podobne velikosti.

To dejstvo enotnosti jugoslovskega tržišča nam je ob naših hotenjih, da se iz podjetja jugoslovskega pomena razvijemo v podjetje evropskega pomena, v veliko moralno oporo.

Še zdaleč pa ne zapiramo oči pred dejstvom, da je kljub primernemu poudarku integracijskim gibanjem treba osnovno bitko biti na področju pravilne krepitve notranjih samoupravnih razmerij in naporov za izboljšanje izvedbenega ter organizacijskega procesa.

Tudi v prihodnje bomo nadaljevali z vlaganjem v opremljenost posameznih delovnih mest tako v montažni kot proizvodni dejavnosti.

V prvi vrsti moramo vložiti vse napore v izboljšanje proizvodnosti in konkurenčnosti tudi pri delih na objektih manjše vrednosti, saj se ne moremo vnaprej strinjati z mišljenji o nedosegljivi prodornosti zasebne iniciative pri takih delih. V proiz-

vodni dejavnosti se bomo še zlasti skrbno posvetili večji specializaciji proizvodnje, ki se mora nujno odraziti v večjih proizvodnih serijah in zniževanju povprečnih stroškov na enoto proizvoda. Pričakovana večja samoakumulativnost proizvodne dejavnosti naj bi pomenila začetek kroga: specializacija – večje serije – donosnejša proizvodnja – nakup specialnih strojev – povečan izvoz – nadaljnja specializacija, i.t.d.

Podobne možnosti se nam ponujajo tudi na strani zmanjševanja stroškov, kjer mislimo predvsem na boljši izkoristek delovnih sredstev in delovnih predmetov, medtem ko moramo pri osebnih dohodkih kot stroških dati poudarek boljšemu izkoristku delovnega časa in večji učinkovitosti dela zaposlenih.

S tako proizvodno politiko, ki ob nekaterih drugih izvedenih ciljnih poslovne politike, kot so skrb za socialno šibke člane kolektiva, do-

bre medsebojne odnose, ustrezno raven osebnih dohodkov i.t.d., bomo lahko zagotovili vse močnejšo materialno osnovo samoupravnih odnosov.

Ker mislimo, da podobni cilji prevevajo tudi delavce vaših in drugih kolektivov, moramo skupaj delati na čim aktivnejšem poseganju delavcev v oblikovanje odločitev, saj nam bo le lik pravega delavca – samoupravljalca lahko zagotovil pot v prave socialistične odnose in boljši standard delovnih ljudi.

Naj se vam, spoštovani poslovni prijatelji, ob tej priložnosti zahvalim za razumevanje težav našega podjetja v preteklosti, saj je to vaše razumevanje prav gotovo tudi eden izmed vzrokov naše hitre rasti in prosim, da prek mene izraženo zahvalo in pozdrave delavcev Industrijskega montažnega podjetja sporočite delavcem vaših delovnih kolektivov, s katerimi se bomo tudi v prihodnje borili za skupne cilje.

Pozdrav glavnega direktorja Stanka Krumpaka jubilantom

Čestitke jubilantom našega podjetja

Prireditve v počastitev naših 10, 20 in 25-letnikov

Ob našem prazniku

Tudi letos je bila v Ljubljani festivalni dvorana v Ljubljani je bila v petek, 10. decembra, zvečer že drugič ga dne naš gostitelj, tokrat prizorišče tradicionalne prireditve, s katero naše podjetje vsako leto da priznanje svojim delavcem-članom kolektiva za njihov delovni uspeh, za njihovo 20-letno in 10-letno neprekinjeno zaposlitev v podjetju.

Festivalna dvorana v Ljubljani je bila v petek, 10. decembra, zvečer že drugič ga dne naš gostitelj, tokrat prizorišče tradicionalne prireditve, s katero naše podjetje vsako leto da priznanje svojim delavcem-članom kolektiva za njihov delovni uspeh, za njihovo 20-letno in 10-letno neprekinjeno zaposlitev v podjetju.

Prireditve, ki smo jo letos združili s skupnim praznikom 25-letnice podjetja, je bila še posebno slovesna. V njo so bili poleg jubilarcev dobljeni tudi udeleženci iz tujine.

Pozdrani govor glavnega direktorja jubilantom

Spoštovani gostje, tovašice in tovariši!

Počaščen sem, da lahko danes, ko proslavljamo 25-letnico obstoja našega podjetja, v imenu vodstva podjetja in v svojem imenu topla pozdravim vse vas, danes ob tej priložnosti praznujete tudi svoj jubilej: nekje so prekinjene 25, 20 oz. 10-letne zaposlitve pri našem podjetju.

Prav te dni namreč poteka 25-let, odkar je vladna LRS izdala odločbo o ustanovitvi podjetja Toplovoz. Poteklo je tudi 23 let, odkar je bilo ustanovljeno podjetje Elektrosignal, ki je danes skupaj z bivšim Toplovozom bistveni sestavni del IMP.

Prav je, da ob tem delovnem jubileju, ko se oziramo nazaj na prve začetke, pogledamo prehojeno pot uspehov in se tudi spomnimo težav, ki smo jih morali premagovati, poudarimo, da ste k vsem tem uspehom veliki meri pripomogli vi, ki danes proslavljate 25, 20 oz. 10-letno neprekinjeno

poldanske svečane seje in seveda jubilarci 25-letniki.

Svečanost se je pričela s pozdravnim nagovorom generalnega direktorja podjetja tov. Stanka Krumpaka, nato je gov. Anton Pančur, predsednik CDS, čestital jubilarci in prebral imena letošnjih slavlencev po posameznih obratih IMP, kjer so zaposleni.

In že se je spontano začel zabavni del prireditve. Vesele in neprisiljena sproščenost je zajela vse v dvorani. Ob zvokih glasbe so se pari vrtili pozno v noč.

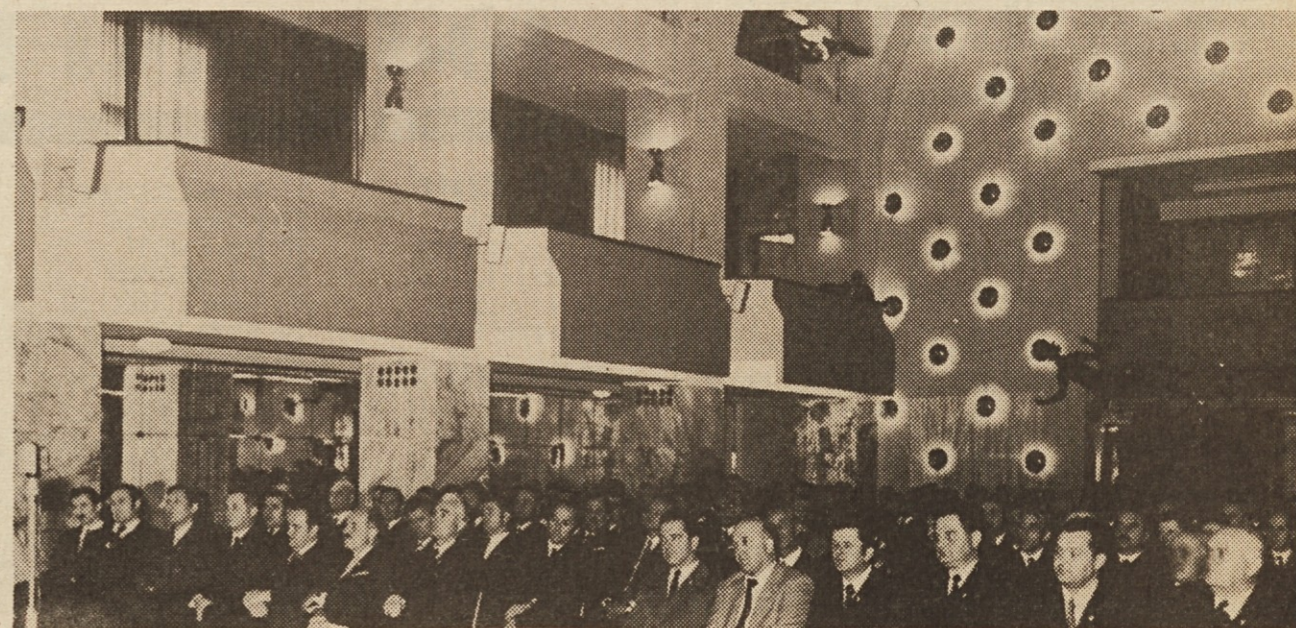
Verjetno je skoraj prehitro minil večer, ki bo večini navzočih še dolgo ostal v lepe in prijetnem spominu. Prireditve je s tem, da je dovolj tiste, ki jim je bila namenjena, popolnoma dosegla namen prireditelja.

Čestitke jubilantom našega podjetja

Miha Košak, predsednik mestne skupščine Ljubljane, govori na svečani seji CDS

Gostje na svečani seji centralnega delavskega sveta

Nadaljevanje s 13. strani

ugled, ki ga naše podjetje danes uživa ne samo v slovenskem in širšem jugoslovanskem, marveč tudi v mednarodnem prostoru.

Glede razvoja samoupravljanja v podjetju naj omejnimo, da smo ga razvili do take mere, da nas tudi ustavne spremembe v preteklem letu, pri čemer imam v mislih 21. in 22. ustavno dopolnilo, niso našle nepripravljenosti. Njihovo skorajšnjo uveljavitev zagotavlja ne le že dosedanja statutarna ureditev, marveč predvsem tudi razvita samoupravljalna zavest ter število članov delovnega kolektiva v delu organov upravljanja in kolektivnih izvršilnih organov. Mislim, da je potrebno poudariti tudi to dejstvo, saj vas je med vami mnogo, ki ste v teh letih zaposlitve sodelovali v organih upravljanja in tako tudi na ta način prispevali svoj delež k rasti in napredku podjetja do sedanje višine. Kakor pa se je podjetje v tem času tudi po vaši zaslugi nenehno razvijalo,

raslo in napredovalo, moramo naglasiti, da tudi v bodoče pot nadaljnega razvoja in napredka ne bo lahka. Potrebno bo požrtvovalno delo in prizadevanje vsega kolektiva, da bomo tudi v bodoče z združenimi močmi premagali vse težave.

Pri tem imamo vse zaupanje v vas, dragi tovariši, saj je garancija za uspešnost dober, zvest, vsestransko razgledan kader podjetju predanih in strokovno izobraženih ljudi z dolgoletno zaposlitvijo in tako pridobljenimi izkušnjami.

Vam, današnji slavljenici, iskreno čestitam k jubileju dela in se vam toplo zahvalim za vse vaše dosedanje napore ter požrtvovalno in vztrajno delo s pozivom, naj vsak na svojem delovnem mestu še nadalje doprinaša za čimvečjo produktivnost in ekonomičnost poslovanja ter nadaljnji razvoj samoupravljanja, kar bo pomenilo nadaljnjo še večjo afirmacijo našega podjetja doma in v inozemstvu.

20-letniki 1972

CKV Ljubljana

1. Jože BEGELJ	5. Vinko NOVAK
2. Alojz BRAJER	6. Ivan ROZMAN
3. Martin BREZOVAR	7. Marjan ZUPAN
4. Avgust ČRNAK	

CKV Maribor

- Vili HAT
- Avgust JANČAR
- Ivan LOVRENČIČ

Elektromontaža

1. Alojz FABJAN	5. Vital NABERGOJ
2. Janez KALAN	6. Vid ŠTRUCELJ
3. Peter KUCLAR	7. Jože VALANT
4. Franc MARTINC	

Tovarna elektronaprav

- Anton BEZJAK
- Lado PETKOVŠEK
- Adolf TEKAUC

Trata

Drago LUKEK

Skupne službe

- Franc HOČEVAR
- Ada POGAČAR
- Ladi TOME

Večerna prireditev v Festivalni dvorani 10. novembra

10-letniki 1972

CKV Koper

- Liljan ČERNAC
- Guerino FRANCA
- Sebastijan KUMAR
- Mirko PALISKA
- Stane REISNER

CKV Ljubljana

- Rudolf BELCIJAN
- Stane BENČINA
- Jože BERNIK
- Srečko BUKOVEC
- Franc CERAR
- Anton ČIMŽAR
- Miloš ČRNE
- Žarko DJOKIČ
- Janez IGLIČAR
- Franc JUGOVIČ

- Vincenc KAČAR
- Alojz KOŠNIK
- Ivan LAPUH
- Vinko LAPUH
- Viktor MIHELČIČ
- Stanko MRAK
- Ivan OGOREVC
- Velizar PRVULOVIC
- Marjan RESNIK
- Tadej ROBIDA
- Vili SEMIČ
- Jože SLUGA
- Milan STRNAD
- Deso ŠABOTIČ
- Janez ŠEPEC
- Sašo ŠILER
- Pavel ŠKORJANC
- Jože ŠKUFGA

- Anton ŠTURM
- Marjan TAVČAR
- Roman TORI
- Jožef ŽAGAR
- Slavko ŽAGAR

CKV Maribor

- Ivan BELA
- Rudolf ČLEKOVIČ
- Helmut FERENC
- Anton MASTEN
- Friderik PAVALEC
- Janez PIŠEK
- Jože POTISK
- Marjeta STANIŠIČ
- Alojzija VODOVNIK
- Vlado ŽIROVNIK
- Stanko ZUMAN

10-letniki 1972

Elektromontaža

1. Martin BOH
2. Franci BURKELJČ
3. Pavel BUTALA
4. Janez DOLINŠEK
5. Franc ERJAVEC
6. Anton GLIHA
7. Milan GLIHA
8. Marjan HABIČ
9. Ludvik HORVAT
10. Anton JAKLIČ
11. Albin JANKOVIČ
12. Avgust JURGEČ
13. Pavla KELHER

14. Vladimir KIKELJ
15. Metod KLAVS
16. Alojz KOLENIK
17. Karel KOROŠEK
18. Janez KOZJEK
19. Adolf KRČAR
20. Ana LIŠČINSKI
21. Milan LOVŠE
22. Jože MANČEK
23. Ivan MEDVEŠEK
24. Ivan MILHARIČ
25. Jožef PAJNIC
26. Veselka SETNIKAR
27. Ivan SEVŠEK
28. Henrik ŠERBINEK

29. Avgust ŠIMNOVEC
30. Anton TIHELJ
31. Stanislav WASZULEV-SKY

Tovarna elektronaprav

1. Adolf BARONIK
2. Franc BAVEC
3. Ferdinand DOMA
4. Valentin DRAGAR
5. Jože DREMELJ
6. Silva KRAJNČIČ

7. Tomaž MIKLIČ
8. Francka NAGODE
9. Anton OREHEK
10. Francka OSREDKAR
11. Franc OZMEC
12. Vlasta REPAR
13. Franc SELKO
14. Stane SEŠEK
15. Stane SETNIČAR
16. Anton SEME
17. Ivan ŠTAMPFELJ
18. Judita ŠVIGELJ
19. Janko ŠUEN
20. Slavko ZEVNIK
21. Marjan ZIBELNIK
22. Ivan ZORETIČ
23. Fedor ZUPANČIČ

Trata

1. Miro ALEŠ (Iv. Gorica)
2. Jože GRETIČ
3. Zdenka JAMŠEK
4. Janez KOGOVŠEK
5. Vladimir LIPOVEC
6. Janez PANGERC
7. Franc PODGORŠEK
8. Katarina RUNKO
9. Vinko SEVER
10. Jože ŠKRLEP
11. Anton VOLK

Skupne službe

Projektivni biro

1. Ing. Peter GSPAN
2. Bojan KOZINC
3. Boris STERMENSZKY

Programsko-razvojna služba

1. Ing. Aleksander SLANO-VEC
2. Jože ŠTEMPELJ
3. Ing. Stane ZAVRŠNIK

Uprava

1. Franc CIUHA
2. Ljudmila ČEČ
3. Dana GARTNER
4. Jožica KARNER
5. Jožica KRAJGER
6. Kristina LAZAREVSKI
7. Franc LOPATIČ
8. Marija OŠTIR
9. Aleksander REMEC
10. Anica ŠPORAR
11. Fani VALANT
12. Marjeta ZUPANČIČ

Šport za praznik

V soboto, dne 11. novembra, so se v počastitev 25-letnice našega podjetja pomerili naši kegljači v medobratnem srečanju na kegljišču Tehnike. Kot vedno, niso nastopili vsi, ki so se prijavi. To pot jih je prav gotovo zmotil dež.

Doseženi rezultati (glede na število podrtih kegljev):

1. Trata	448
2. CKV Ljubljana	447
3. TEN	422
4. Elektromontaža	350
5. CKV Maribor	219

Vsi nastopajoči so izrazili svoje zadovoljstvo in željo za podobnimi srečanji.

Istega dne so naši nogometaši gostili nogometaše montažnega podjetja „MONTER“ iz Zagreba, s katerim že vrsto let sodelujemo na poslovnem in športnem področju. Na sila slabem in razmočenem igrišču „Ljubljane“ v Šiški – skoraj vso tekmo je deževalo – sta moštvi odigrali zelo dobro nogometno predstavo. Dosežen neodločen rezultat 1:1 je povsem realen. Naši so nadoknadili pomanjkljivo tehnično znanje z izjemno požrtvovalnostjo, zato vsem iskrene čestitke.

Vodstvo ekipe „MONTER“ je izrazilo željo za povratno srečanje v Zagrebu prihodnje leto.

Andrej Vrenjak

Dne 13. novembra 1972 nas je za vedno, a mnogo prezgodaj, zapustil naš sodelavec Andrej Vrenjak – modelni mizar.

Rodil se je 13. maja 1950 na Vrhovcih pri Ljubljani. V Ljubljani se je izučil poklica ter se po končani šoli kot kvalificiran modelni mizar dne 28. januarja 1969 zaposlil pri našem podjetju v Livarni Ivančna gorica.

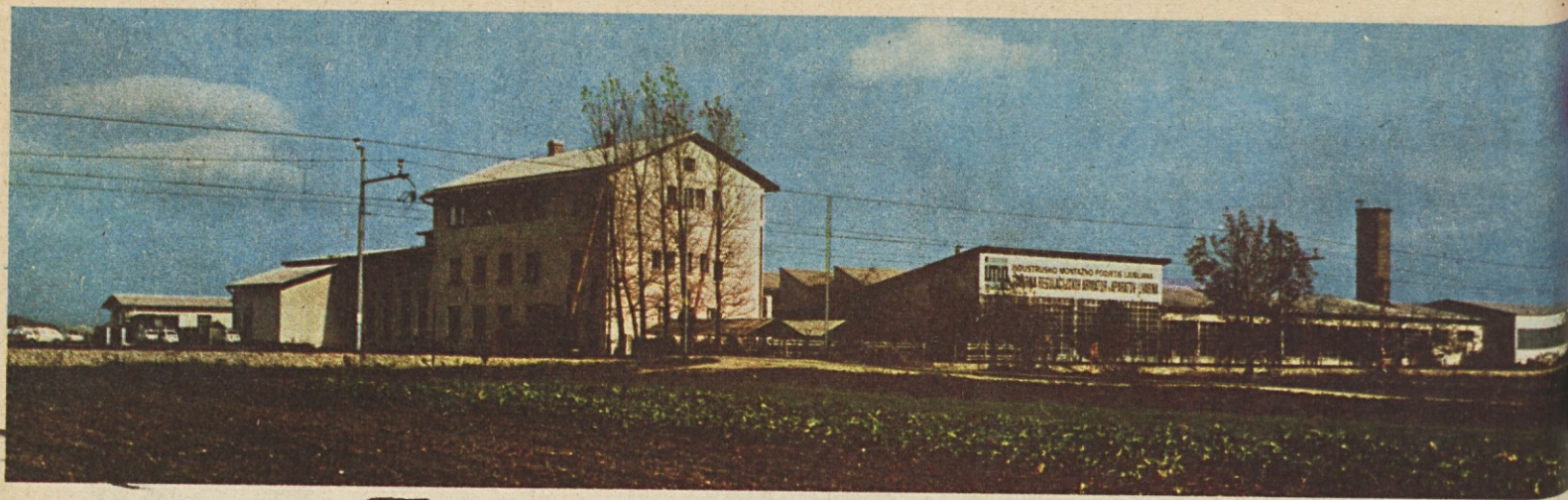
Svoje delo je opravljal z veliko ljubeznijo in veseljem in bil na svojem delovnem mestu izredno cenjen kot vesten delavec in dober prijatelj.

Kruta in zahrbtna bolezen ga je priklenila na posteljo že konec leta 1971. Imel je izredno voljo ter prepričanje, da bo nekega dne ozdravel ter se vrnil med svoje sodelavce, saj nas je o tem tudi sam vedno prepričeval. Žal je bila bolezen močnejša od njegove železne volje ter nam ga je iztrgala iz naše sredine.

Prizadeti smo še toliko bolj, ker gre za izredno mladega človeka, ki je bil šele na začetku svojega življenja.

Njegov lik dobrega tovariša in sodelavca bo ostal v trajnem spominu vsem članom našega kolektiva.

Tovarna Trata

Naši jubilanti 25-letniki

1. Marjan KOŠIR – šef montaže
2. Anton PRIMC – šef montaže
3. Bronislav REMIC – šef montaže
4. Stanislav SMERAJC – vodilni monter
5. Alojz ŠTRUS – šef montaže
6. Janez VOVK – vodilni monter
7. Alojz ZADNIKAR – vodilni monter, vsi iz obrata CKV Ljubljana
8. Tinca ZEVNIK – vodja glavne knjige, iz skupnih služb podjetja

Tovarna elektronaprav

